

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák tér 1.
Telefon: 182. — Működését átvesszük a szerkesztőnek.

Feladványokért
Erdős Sándor

Működését átveszi
Kemény László

Megjelenik hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, fél évre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. — Egyre csak 12 fillér.

Mi lesz a háború után?

Amint a béke idején készülni kell az esetleges háborúra, éppen úgy ezen áldástalan háború alatt készülnünk kell a béke idejére is, mert mindkettő létrejövetele őrült következményekkel jár. Előre kell gondolkodnunk, hogy mit teszünk holnap, hogy készületlenül ne találjon egy-egy nagy horderejű változás.

Legtöbb ember nem tudja megbecsülni szerenőségét s csak a mai napnak él, nem gondol vele, hogy mi is lesz holnap. Nemcsak a hadiszállítók peggőző s gyémánt ékszerüket, párizsi ruháikat fitogtató és egyéb téren eszközölt közismertté vált pazarlásukat akarom említeni, hanem sajnosan kell megállapítanom, hogy a háborús költségek folytán a társadalom egyes rétegeinél beállott pénzhiány, mely aránytalanul nagy munkabér, jó magas eladási árból került ki, megmélyezték a mi becstelen földműves és ipartzó munkásainkat is. Ezek egy része is mintegy ész nélkül szórják a pénzüket, ahelyett, hogy gondolnának a hét sovány esztendőre is.

A józan felfogás szerint föltre kellene tenniük valamit a holnapra is, amidőn ismét majd a szerény munkadíj ideje jön el, vagy éppen jó időre munkanélküli fog állani a férj. Szó sincs róla, azok ugyan nem tartanakoskodnak — megdolgoztam érte, élvezzünk elve mellett — a férj pukkanás bór mellett ült a minap is a tetőtől-talpig selyembe bujtott élettársával, szájában a régi kurta helyett kantar-szivar. A felesége vízi haza a 8—10 koronás kiló húst, csirkét mindennap, egy-egy libáért 50—60 koronát dehogyan sajnál, hiszen telik.

A jólkereső földművesmunkásairk és különösen a feleségeik is közjódo-násul az aránytalanul sokat pazarolnak el. Értékelték a fényűző díczomákra, selymek viganót, keszkenőt stb. úgy vesznek, mintha ingyen adnák, telik a hadisegély s a nagy termény-

árakból és így tovább. Azzal nem törődnek, hogy mi lesz holnap, hogy nem lehet mindig 8—10 korona a napszám és ilyen nagyok a termények.

Nagyon áldáshozó tevékenységet lehetne nekik a papok, tanítók s a szövetkezetek vezetői, ha felnyitnák a jelen által félrevezetett társadalmi rétegek szeméit és ezáltal megelőznék a bekövetkező szociális bajokat. Megmagyaráznák felolvasások és egyéb összejöveteleken azoknak, akiket érdekel, hogy a rekvirált lóért jól eladott szarvasmarháért, sertésért stb. ért befolyó aránytalanul magas jövedelmek nem a korcsnába, selymáruló boltba és más helyekre valók, hanem azok egy részét pedig hadikölcsönbe kellene fektetni, hogy midőn eljön a bizton beálló pénzhány, amidőn a gazdának új lovat szekeret és egyebeket kell vásárolnia, ne kelljen nagy kamatra felvenni a távolat pénzét. A munkásainknak pedig nem kell majd nyomorral küzdenie, ha eljön a munkanélküliség vagy a kisebb napibéért való dolgozás ideje.

Nézzük meg rövid pénzügyi szempontból, milyen állapotot várhatunk egy bekövetkező béke esetén.

Ma a monarchia napi kiadása körülbelül 20 millió korona, ezt a két ország a rendes bevételein kívül hadikölcsönökből fedezik. Ezen nagy összeg az országok határain belül áldásterületen forog s látszólagos pénzhiányt idéz elő. A vitéz hadseregünk különféle címeken való nagy szükséglete viszont a kereslet és kínálat egyensúlyát zavarván meg, drágaságot szül. Legértékesebb munkabíró fiaink vitézül küzdenek a hazáért és királyért, nagy úrt hagyhatnak lithon. A munkáskéz hiánya és a drágaság okozza azt, hogy a selejtes munkások is aránytalanul nagy munkabért kérnek és kapnak, nem is szólván a felmentett tulajdajozott u. n. szakmunkásokról. A napi 20 millió kiadás tehát a föld népe egyes

rétegeinek kezén forog. De mi lesz, ha ez a förtgás hirtelen megcsappan, vagy éppen megszűnik, az esetben, ha mindnyájunk által óhajtott béke megszűntetk? A városi hadgyeoesoknk itt a városban, a hegyek alatt még ősi verőfőny csillag, kint a határhegyek fölött tall vihar rázza már a kopasz erdőt. A fehér rón hadmaszor rígyorog ránk, a föld háború harmadador leszi próbára kiharásunkat, Derék testvéreink helyei körül már fagyasszó tél szept. a fehér, hóborzó lépték nyugtán, vérszínek fölött hóval lepi be a föld.

A harmadik háborús tél előtt.

A nagy hegyek ormán már hideg szél nyúlt, fehér talár kerül kopra szikláira, felhőkbe nyúló hegyveseknk itt a városban, a hegyek alatt még ősi verőfőny csillag, kint a határhegyek fölött tall vihar rázza már a kopasz erdőt. A fehér rón hadmaszor rígyorog ránk, a föld háború harmadador leszi próbára kiharásunkat, Derék testvéreink helyei körül már fagyasszó tél szept. a fehér, hóborzó lépték nyugtán, vérszínek fölött hóval lepi be a föld. Nehéz és küzdelmeslő az itthoni életünk. A napi falatért való keserő törtétele, a sorstűnik hásonyalanulági fölött való brók aggodás, a nyugtalan újszakák győtré átvírasszása, mint nehézségek nehezeseink lennek. A sorstegádéllye után akar végre éni, vörzik a világ szüntelen-harmadoréna. Nem gyöngöesnek, nem erőbeli hanyatlásunk, hanem a béke minse szelid álmaik éjszakaikban a phidás rágyó minden gondolatunkba, az uszagi hólat az.

Amikor elhatároztuk fölünk, talat sokán idegen oknál fogva, hogy karúnt kiharítva kettő hála-ránkhoz sietni, mind odament, akiknek az állatosságóvé tettelet és azót mint ott van, akiknek polgári sorstát fölforgatta a háború. Elment és hímeg mindenki, mert át van hatva a tudatból, hogy ez most kötelesség, ami alól kitenni nem lehet. Az önvédeleni ösztöne vezet ki a esendes polgári tudtértektő a viharok poklátba, a veszélybe jutott hímeg barotete küld bennünk határól határa, harctérrel harctérre, ellenségtől ellenségtér, amint az a szűkeg és célszerűség parancsolja.

A mi küzdelmünk önvédelem, de mi hájta agyuk és gépfegyverek elé azt a tábori, amely a világ népeinek babiloni zűrzavarából verődött össze? Lehet-e ott egy közös gondolat, amely az angolok és francia leróert harcól afrikai vadakat, a sarga japánt, a hevalékény franciát, a hideg angolt, a repvas olaszt, a beestelen olánt, az erőszakos arabot egyazon táborba veti össze? Ami nekünk az ősi üthely, megszentelt rög, az nekik nem lehet közös eszmájuk, melynek lobogásában gyonyórd a harc, megdicsőülés a halál.

A vérengzés elnyújtásának miérettől kutatjuk a tényleget? És ha karunk békére hajlik, káromlás és hóborító követelések adják a választ. Mi fogja ennek végét vetni?

HIREK

Az új iskolai év.

Ismét gyermekesieségesedtől, apró lábak dobogásától lesznek zajosak az iskolatermek. Még nem régebben azt reméltük, hogy az új iskolai évvel folynagyon a béke szivárványa s biztos jövő megszabott utján kalauzsolhatjuk tanítványainkat Reményünk óhajtatunk nem teljesedett. Kódos, borús, bizonytalan a jövő. A béke arculatát jámbor óhajtasok, sóvárgó ábrándok, kalandzó képzeletek himegzték erőltetve. Mi vár ráink, nem tudjuk, csak azt az egyet, hogy bármily megpróbáltatás helyénkedjen nálunk az iskolával szemben támasztott fokozott igények kielégítésére minden erőnk megfeszítésével készek vagyunk.

A munkánk előtornyosuló akadályok szokatlanul nagy méretűek. Kevés tanító, kevés tanterem, sok tanítvány, ezerrel-ezer társadalmi baj, elvesztett apák, testvér sirató, a mindennapi kenyérrel, a legfontosabb ruházatokat nélkülöző gyermekesereg: ime a legnagyobb bajok, amiknek enyhítésében az országkormányzat a tanítókötelezettségűt illeti.

Bizonyosok vagyunk benne, hogy a magyar társadalomnak mint a múltban, úgy a jövőben is vannak diésor, elismerő szavakhoz jessz joga, amikor a társadalom ezen irányú közelméleti munkájáról megemlékeznek.

Bizonyos dolog, hogy a tanítás zavartalan megvalósulását csak szerezés, kérésrelesek mondható körülmények közt működő iskolákban lehet szó. A hiányzó tanítókati osztály összevonással pótolunk, ahol az iskola idegen hajlékban szorong, óradukálással dolgozik s megvan foztva a tanítás tárgyi segédanyagától, ahol az apró gyermek iskolai munkájá bolyong a sötét esti órákba; ott bizony, normális tanítási eredmény csak jámbor kívánság marad!

De hogy a tanító a ráháruló szociális munkát teljes sikerrel elvégezze, az igenis minden körülmények között lehetséges, mert ahhoz nem szükséges sem teljes országom, sem szemléletlő szerszám, csak egyteljesen, a tanító melé, megértő szeretettel kell szólni.

Ha mintha ezáltal a körülmények kénszerítet erősebb az élet segítségére jönné a hivatalos pedagógiának, elvő emelre a régi óhajtatást: Kevésbetet az agyunk többet a szívnek. Igenis, munkánk gerincét az új iskolai évben nevelői munkánk adja meg. Ha az ezzel elérjük azt, hogy a nehéz idők nem ejtettek súlyos sebeket az érzékeny gyermeki lelketlen s ha szociális téren kifejtett erőfeszítésünk utját állják annak, hogy a nélkülözés, ruhátlanság könyvet támaszjon ki a gyermekek szeméből; akkor az új tanévvel méltán sorozhatjuk azon évek közé, amikor a tanítótag teljes sikerrel oldotta meg feladatát.

Detektiivék, finncok és csendőrök fogják kutatni az eldugott gabonát.

Az erdélyi események következtében a kormány tudvalevőleg már az elmúlt napokban intézkedett, hogy a gabona rekvirálását megkezdjék. Ez meg is történt és úgy számítanak, hogy legkésőbb október 10-éig az összes törvényhatóságok területén megtörténik a rekvirálás, amelyet a hatósági megbízottak észvételével a Haditermény r. t. bizomanyosai és megbízottai foganosítanak. Az elrejtett gabonakészletek felkutatására pedig október második felében fog megkezdődni. A budapesti kenderőrengnek erre a célra kiképzett det. kti. csoportjai; továbbá a pénzügyőrök, csendőrök és határrendőrök csoportok: kint be fogják járni az egész országot és mindenhütt, ahol gyanakodnak, házkutatást tartanak; hogy így kiderítsék, hol vannak elrejtett készletek. Mindaddig, amíg ezek a hatósági személyek nem teszik rá kezüket az eldugott készletekre, a tulajdonosok büntetés nélkül fejelethetik felesleges gubonájukat. De mihielyt a kutató közegek rájöttek az elrejtett készletekre, többé niincs mentesség és a tulajdonos ellen nemcsak büntető eljárást indítanak, hanem a kiderített készletek titel is kobozzák. Az elrejtett készletet maximális aron értékesítik és ennek egyrésze az a hatósági közegek, amely a készletek rejtekelhelyét kiderítette, a többi pedig a rokkant katonák alapját illeli meg.

Az Erdélyből elmenekült állami alkalmazottak jelentkezése.

A vallás- és közoktatásiügyi miniszter 11687/1916. évi. számú rendeltérése az erdélyi belső részén állomás helyükről elmenekült állami és közalkalmazottak tanítók, tanítóké és önként, továbbá a val. miniszterium kezelésé alatt álló alakpökből dotált nyugdíjosok kik személyazonosságukat igazolni kötelezik. Budapestben forduljanak közvetlenül a miniszterium illetékes ügyosztályának főnökéhez, a vidéki városokban tartózkodók pedig a legközelebbi tankerületi főigazgatóhoz vagy tanfelügyelőhöz, aki járandóságukat és lakpöznöket azonnal kitulja. A m. kir. államiutasítógazdaságra felhívja a menekült nyugdíjosokat, nygábróásokat, fogdíjásokat, hogy jelenlegi pontos lakcímeiket (megyé, község, utca, házszám) vagy közvetlenül annak az illetékesnek jelezzék, ha, amely járandóságukat eddig is utalványozta, vagy pedig azt ugyancsakból a célból mostani tartózkodási helyükhöz legközelebbi fkvó állomással közöljék.

Az erdélyi menekültek tavoratváltása.

A belügyminiszter új rendeltérése szerint az elleneség betörések következtében menekültek oly terü-

leteiről, illetve területek, ahonnan vagy ahová maguk tavoratokat nem küldhetők, tavoratokat válthatnak és igazolva foladott levelezőlappal, nyitott levelek akkor is visszatartás nélkül továbbíthatnak, ha különben általában bizonyosban egyes területeken a magán tavoratokat szünetel, illetőleg a levelezések visszatartás elvön rendelve.

Af közoktatási miniszteriuma

Felhívatalosan jelentik: A szió több orgánuma foglalkozik a kormányzat által a képviselőházban is bejelentett szándékával, hogy egy központi szerv felállítását tervez, amely az élelmiszeri ügyeket illetően és azt írja, hogy az új organizáció élére Szinyei Mersé István tőspán kerül. Illetékes helyen ki jelelik, hogy a hirhez szólt személyi kombináció ilyen értelemben helytelen. Újabb értesítésnek szerint az új miniszterium élére Náway Lajos v. h. t. t. kerül, államtitkára Szinyei-Mersé István lesz.

Hiányügyvéd vonult be katonának?

Az Országos Ügyvédszövetség vezetéséhez érkezett adatok szerint a háború kitörése óta a 8606 magyar ügyvéd közül 4180 vonult hadba, Ezek közül 84 halt hősi halált.

A kettővágyott kőtkoronások.

Az aprópénz hiányán sokféle és sok esetben úgy segítének, hogy a kőtkoronást két vagy négy részre vágják szét s azt aprópénz gyanúnt adják ki. Az elfogadás azonban már nagyobb nehézségeket járt, mert senki sem volt tisztában az eljárás helyesége s a pénzdarab értéke felől. Az Osztrák-magyar bank vögre tisztázta a helyzetet. Kiváltó ugyan a bank a napokban egy közreideletet, melyet valamennyi bankintézethez elküldött. A rendeltet határozottan kimondja, hogy a kőtkoronás papírpenzokat szét szabad vágni s azt mindenkélf elfogadhatják. A kőtkoronás papírpenz felet egy koronára, negyestől 50 fillér értékben váltja be a bank és pedig minden levonás nélkül. Így tehát a szétvágott papírpenzleteket a közonség egészen bátran s nyugodtan elfogadhatja.

A cukorüjből megdrágult

Egy idő óta alig lehetett az üzletekben cukrot kapni. De úgy halljuk, hogy októberben már elég cukor lesz, a Cukorközpont intézkedett, hogy október 1-től kezdve kellő mennyisége cukor álljon a kereskedők rendelkezésére. Ez a cukor azonban jóval drágább lesz a mostaninál. Hogy miért lesz drágább, mikor az októberi cukor nagyra-ze a régi, tehát a most elrejtett készletektől kerül ki, az legfeljebb csak a Cukorközpont tudna megmondani.

Az aprópénzhiány és az iparvállalatok.

Az egy-egy országban mind jobban tapasztalható aprópénzhiány leginkább érezhető a nagy munkéletszámmal rendelkező iparvállalatokban. Ahol a munkások kifizetése komoly nehézségekkel jár, csak nagy ügyfél-haját bonyolítható le Számos iparvállalat akként segít a helyzetben, hogy az alkalmazottaknak a munkabéretüket csak kerek koronásokban fizeti ki, míg a filléretket a következő hónapnyi fizetéséig tartogatja, azaz teljes koronásokból kerekítik kifizetésre. Ez az eljárás azonban a munk-

sok részéről nem mindenütt talál kedvező fogadtatásra és ezért a vállalatok most tanácskozással folytatnak és íránt, hogy addig is, amíg a kormány forgalomba hozza a most készülő váltópénzeket, mely ideiglenes intézkedéseket léptessenek életbe. Felmerült az a terv, hogy az egyes vállalatok valamely olosz fémfölből a vállalat cégét és az értéket feltüntetett váltópénz helyettesítő eszközöket hozzanak forgalomba, amelyekre a vállalat pénztára egy-egy kétkoronás összerítőben bármikor visszavárta. Az ily pénz helyettesítő eszközöket az ipartelep körül lévő üzletek is elfogadták, ami a munkások ellátását megkönnyíti. Az érdekeltek a tervet megvalósítás előtt az Országos Iparügyi és a Gyáriparosok Országos Szövetsége elé kívánják terjeszteni.

az előbb említett egy korona pótdíj nem jár. E rendelkezések mind a beföldi, mind a külföldi táviratforgalomra vonatkoznak, azonban az állami és a hírlaptáviratokra nem terjednek ki.

**A Néptakarékpénztár részvénytársaság
Nagykanizsán
elfogad takarékbetéteket**

**netto 4% kamatra.
A kamatadót az intézet viseli.**

Az árpágyóny maximális ára.

A hivatalos lap vasárnap száma közli, hogy a minisztérium a finom árpágyóny maximális árát métermázsánként 105, a közönséges árpágyónyéét törmekék árát pedig 72 koronában állapította meg.

A koléskása maximális ára.

A minisztérium a koléskása maximális árát métermázsánként 76 korona 80 fillérben állapította meg.

A hintott borsó maximális ára.

A minisztérium a hintott borsó maximális árát 206 koronában, a belőle visszamaradt korpaéét pedig 26 koronában állapította meg métermázsánként.

**Szereteadományokat
kér a Hadsegélyző Hivatal átvételi különítménye
Budapest, IV. Váci u. 38.**

Iskolai értesítés.

A nagykanizsai állami elemi iskolák 12 és 18 körzetében a tanhelyiségek kifürésztésének, tartózatának, fertőtlenítésének és berendezésének elvégzése miatt az előadások nem október 2-án, hanem október 9-én kezdődhetnek. A városi hatóság most megbizta a tanterület tagjait, hogy ezután szabad hét folyamán a város területén a tankötelesek összeírását véggezzék.

**Partoljuk a Vörös-Kereszt Egyesületet!
Adakozzunk a vak katonák részére.**

Nincs szűz?

Azt még csak öt tudja tájékoztatni, hogy egy kis lemondással, hogy hetenként egyszer egyék húst, azonban azt, hogy szirtalan ételt egyék, különösen Mária tapolcai és Vaguer Ilona mohácsi polg. isk. aki amellől dolgozik is, nehöz elviselni. Pedig erős tanácsok, a jelenlegi minőségben költsétező a kiltás. A hízásra szükséges takarmány esideg

nem állott a hízalrai szándékozók részére a így a kövérdisznók száma nagyon megcsappant. Legbecsesebb hentesünk panaszokdának, hogy bár egy intartó bejárnak a kovácsüzem nem alaknak. A hint pedig málnak az i maximumán aron nem hajlandó senki odaadni. A jobb disznóert értékre a koronát is a így lehetetlen, hogy a hentes a szirt és a maximum a maximum aron tudja majd így körül egyik legbecsesebb hentesünk is a rendelkezésére áll, kit a kényszerítő körülmények folyán elküldött egy kis indokolt átvártságért valóban súlyosan büntették az első intézkedésre is.

Nincs jogunk a rendőrség intézkedését felbírítani, de attól tartunk, hogy az efféle cselekvéseinknek, hogy hentesünk elkezdte beszélni az előzet, a közönség olyan alternatíva elő állított, miert a felelősséget nehez lenne bárkinek átvárítani.

Panaszkodnak a cigányok

A városah udvarán dolgozó cigányok nagyon panaszokdának, hogy meg a tél folyamán végzett erdőrtésért sem kaptak meg a járandóságukat semmiféle segítségen nem részesültek a sokszor napokig éhezniük kellett.

Nem tudjuk mennyiben igaz, de minden este ha úgy áll a fűg az helyen vagy reggel az emberök, nekik is enni a önjök kell.

Az Érdekes Újság pályázata.

Az Érdekes Újság, melynek van tiszteletdíj-megilletésben semmi pártatlan ártó gyorst sikerét kétség-telenül a héttalp nyilvánosság képel, gazdagon illusztrált cikkei a tiszess csoportosított ártalmatlansági posztdították elő, most újabb lépéssel törekének közönség ragaszkodását meghálálni. A gyorsan-népszerűvé vált képes héttalp eddig már több mint 30,000 koronás pályadíjat tudott ki érdekes, igazoló kérdésekre, hártóerő lépésekre, irodalmi és művészi munkákra, gyermekversetekre, magyar szövegekre stb. Most újabb 4000-korona új pályadíjat hirdet új események kérdésekre. A népszerű képes héttalp most az Érdekes Újság Könyvtár címűleg regénygyűjteményt indít, melynek első kötete Molnár Ferenc legújabb könyvét, a lap előfizetői teljesen ingyen, pályadíjnyújtott vásárlói pedig K 1.70-ért kaphat. Az Érdekes Újság előfizetési díja egy negyed évre 5 korona.

Hengerek tisztosítását és rovatkölését gyorsan és pontosan eszközöl

Papp Mihály
malomtulajdonos
Letyenyé

Áthelyezés.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Danderecz Mária tapolcai és Vaguer Ilona mohácsi polg. isk. aki amellől dolgozik is, nehöz elviselni. Pedig erős tanácsok, a jelenlegi minőségben költsétező a kiltás. A hízásra szükséges takarmány esideg

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legzesebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenki előadása a kinematográfia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Zsebb és érdekesebb a tanulásosabb műsort a fővárosi mozgószínházban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház egész igazgatója mindig a legújabb és legvilágítottabb műzimsort mutatja be. Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét Löwinger Amália zongoraművész „szól-gatja.”

Irodalom

— A pápaválasztás jogtörténete és joga. Írta: **Lukács József**, jogt. tanár. A vaszkos munka a pápaválasztás történelmi fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulságos olvasmány, amely még egyrésztől a szorgalmas irodalom, másrésztől a könyvelés művelésével elvontan olvasmány. A világtörténelem a jelentős mozzanatainak ismeretét minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható **lf. Wajdits József** könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj lólok.** A világháború legújabb krónikája, melyben és képpen az Uj lólok a mi érdekes események és nagy világháború történelmi krónikája, az mind az új lólok legújabb krónikája. Erőteljes és érdekes hatással, az Uj lólok melynek minden részét a világháború történelmi krónikájában és a világháború történelmi krónikájában. Budapest, VI. Andrássy ut. 16. sz.

— **A „Vasárnapi Ujság”** minden száma a világháború történelmi krónikája. Budapest, VI. Andrássy ut. 16. sz.

— **A „Néplap”** a világháború történelmi krónikája. Budapest, VI. Andrássy ut. 16. sz.

— **„Élet”** a világháború történelmi krónikája. Budapest, VI. Andrássy ut. 16. sz.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és képpel

Napihírek

Közgazdasági rovat

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK

Vasárnaponként két közkezdveltség mellékeltet az az AZ UJSÁG. Ezek: „Az Asszonyok”, a másik az „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, eseményről, művészetéről, irodalomról bőven és megvilágítottan óhajt egy kitűnően megválogatott napilap keretében értesülni, az az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hétszóra	32 korona.
Félévre	16
Három hónapra	48
Egy évre	96

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII. Rákóczi ut. 54. szám.

Napilap és ajándék-könyv. A mai papírszegény időben, ami or a papíros drága ára mellett nehezen is kapható, elismerésre méltó áldozatköszönet kell abban lánunk, hogy a Pesti Hírlap kiadja a jövő 1917. évre is ajándékot adnia a lap előfizetőinek, még pedig a Pesti Hírlap Naplárát, az eddignél is díszesebb külsővel és gazdagabb tartalommal. Ez a szép album az idén is karácsonyra jelenik meg és díjjalunk megkapja minden előfizető, aki legelőbb negyedévre járta a Pesti Hírlapot, vagy az oly új előfizető is, aki negyedévi előfizetési díjat egyszerre küld be. Jöjék felhívjuk tehát erre a t. olvasóközönség figyelmét azzal, hogy a mai postaviszonyok mellett tanácsos az előfizetési összeget mielőbb beküldni, mert a lap külsője költséges és a megrendelési díjat már mondaniuk sem kell, hogy a Pesti Hírlap a háborús viszonyok dacára a legújabb tartalom és legújabb hírekkel minden megjelölt újság maradt napilapunk között. A háborús események bő kommentárjait napról napra pontos teret-pökök kísérik, ami még-még közkezdveltséget. A Pesti Hírlap előfizetési ára: egy óra 2 K 80 f., október-decemberi negyedévre 8 korona. A Pesti Hírlap és Divatszalon együtt negyedévre 11 K 50 f. A Pesti Hírlap és Könyv Ujság negyedévre 11 K 50 f. A Pesti Hírlap előfizetési ára az Érdekes Ujság Háborús Albumával egy óra (egy sorozat) 4 K 80 f. Az előfizetési összeget legelőbb postontalványon küldni, mint a Pesti Hírlap kiadóhivatalának: Budapest, Vilmos császár ut. 78.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levelepapírokban és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 192. — Hirdetések díjszabás szerint.

Feladványos szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Komény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ár: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. —
Egyen száma ára 15 fillér.

A közös szabadság órája...

Az örültek országának neveztek már egy hónap előtt is Görögországot és azóta erre a különös titulusra még jobban rászolgált. Teljes a zavarodás a hellének régi országában, amelyről oly sok jeles dolgot tanítottak az iskolában és amelyről most nincsen semmi tapasztalni való. Teljes zavarodás és fejtelenség, a katonaság két pártra szakadt, a vezetőség isten tudja hányra, az országgal egy politikai szereplősi francia tábornok akar rendelkezni, a király elmenekült a fővárosból és ágyus csapatokkal őriztetni magát. Évtizedeken át Kréta főlzabadiatásáért hevült a görög sovinizmus és hogy a balkáni háború megyadta neki Krétát és most a hálából Kréta al nekik Venizelószot és forradalmat. A teljes zűrzavarban a hadsereg egyrésze úgy segített magán, hogy elment Németországba vendégnek, többi része pedig nem tud mihez fogni, hanem kételkedve áll a forradalmi párt és a királyhűség között.

És ugyanakkor szóvirágos sürgönyt küld Bukarestből Bratianu a görög Venizelóznak. A hosszú háború alatt már éppen nem ismeretlenek ezek a dörgő frázisok, amikor az ántánt, diplomatái és államférfiai küldözgetnek egymásnak. Egymásnak vannak küldve, de a nyilvánosságuk szánva, azzal a föltevés-sel, hogy az elhiszi nekik és talán a központi hatalmak is megrémülnek tőlük. Mikor például Bratianu azt mondja a táviratban, hogy Románia kívénja Görögország területi megnagyobbodását. Hogy a fegyverbarátságot a legszorosabbá fűzték és hogy a közös szabadság órája útni fog.

A közös szabadság órája... Nem tudni, mennyiben órák lent Dobrudzásban a bolgárok és a németek, de annyi bizonyos, hogy ezek már útítottak elég nagyot az összes román toronyórák helyett is. A Svájcban kiadott román hivatalos jelentés

maga helvenőtezer embernyi veszteségről számol be, köztük háromszáznegy tíz, husz ezreles, négy tábornok Három hete tart a román háború, ez tehát tizenkilenc — husz napi veszteség. De amikor ezt a jelentést oláh részről kiadták, még nem történt meg a nagyszebeni csata, még nem volt tény a vöröstoronyi szoros visszafoglalása. Azóta a megtörtlés tüzes menykői ezrével estek a galád országrabló hadára, amely megtanulta, hogy mit jelent szamukra az erdélyi betörés.

Ha a román hadsereg dobrudzsai veszteségeit az egész hadsereg tíz százalékára teszik a szakértők, az erdélyi veszteségeik után ez a százalék fölmege tizenötre vagy többre is.

Hozzá kell számítani a tömérdek erdélyi zsákmányt, amely a birtokunkba jutott és amelynek nagy tömegét eddig őrsze sem tudták számolni. De az eddigi jelentések is mutatják, hogy főlzserelésben, vonatokban, minden szűkség anyagban annyit veszített a szebeni román haderő, melynek megmaradt része most a hegyek uttalan utjain bolyong, keresve a hazafelé vezető utat, hogy azt a haderőt többé számításba venni nem lehet.

Ehhez hozzáadandó, hogy Románia nem számított a dobrudzsai bolgár-német támadásra és így az erőinek a javarészt dobta be a védtelen Erdélybe. Az olcsó dicsőség azonban hamarosan pusztulással változott és ennek a pusztulásnak még koránt sincsen vége, a folytatása még csak ezután következik. Olyan módon, hogy a galád rablótámadás örök időkre emlékeztet maradjon nekik.

Bukarestben már ugyancsak megváltozott a háborús hangulat. Még a háborús párt újságja is afelől jajong, hogy föltámadtak a béke iránt való hangulatok. Pedig — mondja — ez még csak a háború kezdete.

Igen, ez így van, ez csak a háború

kezdeté, de máris megkapták a magukét. Az orosz becsapta őket, mint ahogy becsapta Szerbiát és Montenegrot. Az az állam, amely az egész létezését és fönnállását a monarchiának köszönhette, lassan, de biztosan Szerbia sorsára jut.

Csapataink már bent vannak Románia területén.

BUKAREST,

a románok fővárosa vajjon még mindig tele van lengő zászlókkal? Amikor a román csapatok szakadékok, titkos utakon, rejtejt ösvényeken belöptek Erdély földjére és megszállottak néhány határmenti helyet, akkor Bukarest házaira fölrepültek a lobogók és Bratianu, Take Jonescu kezüket dörzselték örömtükben.

Azóta Bukarest fölött megjelentek a Zeppelinek és megjelentek napról napra minden este, hogy pusztító bombákat és gáz golyókat dobjanak városra.

A Zeppelinek támadása után Dobrudza, azután Nagyszebenben, vajjon fogják-e olvasni Bukarestben Falkenhayn napirányosát: „az aljas ellenőg megverve, akik élve megmaradtak és a hegyek között bolyonganak, nem fogják elkerülni megérdemelt sorsukat”.

A német vasókol úgy-e tud még titai? A bajor árcfal nem ingott meg és a magyar népfelkelők, úgy-e a magyar népfelkelők meg tudnak fizetni Erdélyért az oláhoknak. Vajjon tudják-e már Bukarestben, hogy milyen a magyarok bosszúja? Vajjon mit mesélnek Bukarestben a menekülők, akiknek őhezen és lerongyolódva sikerült megmenekülni a nagyszebeni és vöröstoronyi pokolból.

Kellett a háború? Ilt van. Könnyel, véráradattal, halálhörgéssel. Vajjon mit éreznek most a román anyák? Jönnek a sebesültállító vonatok, egyik a másik után csuszik be a bukaresti állomásra. Bukarest utcáin a ragyogó toilleket fölvalította a fekete ruha. És fekete gyászfátyolok usznak az ősi szőlben.

Vajjon mit érezhet most Kelet legbájosabb embere: Bratianu? És mit érezhet a Hohenzollern várból való Ferdinand király? És mit szól Mária királynő? „És a mi háborunk”, mondotta, amikor az oláhok belöptek Erdélybe. „Mi fel fogjuk szabadítani Erdélyt”, mondotta az ántánt diplomatáinak szellemesen.

Kellett a háború? Ilt van. Sebesültek jögnak,

haldoklók hörgőnek, anyák jajveszékének. A magyar német és bajor katonák lába már oláh földön dobog.

A Nyugoy lejtőjéről riadtan menekülnek az oláhok. A rogenyes Nyugoy tetejéről már szabad szemmel be lehet pillantani a Havas-Alföldre: Románia síkságára. Messziről látszik Turnu-Severin és Craiova is. Valahol a síkság nyugati szélén ott van Bukarest is.

Vajon mit éreznek most Bukarestben. És mit éreznek a corábiai hadikötőben, ahová váratlanul befutottak monitorjaik.

Az antant örülhet új szövetségésének...

Egy uriaszony halála.

Egy édes uriaszony fejezte be hétfőn földi életét. Merő szivesség, kedvesség, csupa megértés, szív, lélek és szeretet volt. Akivel érintkezett, akivel valamikor csak beszélt, mindannyian csak jót, csak szépet tudnak rója mondani. Szava, modora, viselkedése, minden tulajdonsága tisztelőket s barátokat szerzett neki. Az édes anyai szeretetnek mintája volt. Leányával, özv. Markó Nándoréval, amikor sétált, mindenkinek feltűnt gyöngédsége, szeretetreméltósága. Halála alkalmából részvételével a városi társadalmi elhalmozta hozzá tartozóit s temetésen igaz, résztvevő fájdalommal vett részt szerdán délután. A gyászoló család a halálesetről a következő jelentést adta ki.

Ösv. puchól és marionfalvai Markó Nándoré szül. nemesvitai Viosz Mária és nemesvitai Viosz Mihály mint gyermekei, barabászegi Barabás Lajos mint testvére, úgy a maguk mint a nagyszámú rokonság nevében mély fájdalomtól megtört szívről tudják, hogy forrón szeretett anyjuk, illetve testvére Ösv. nemesvitai Viosz Lászlóné szül. barabászegi Barabás Ida 1916. évi október hó 9-én délután 4 órakor életének 73-ik évében, a haldoklók szentségének újratartása után csendesen az Urban elhunyt.

A felejtethetlen drága halottunk földi maradványa 1916. évi október hó 11-én, szerdán délután 4 órakor fog a Csengery-utca 35. szám alatti gyászházban a róm. kath. hitvallás szertartása szerint bezenteltetni és a helybeli róm. kath. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Az engedélyt szent mise-áldozat a megboldogult lelki útjára f. hó 11-én, szerdán d. e. 10 órakor fog a szent Ferenczrendiek helybeli plebánia templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Nagykanizsa. 1916. évi október hó 10-én. Áldás és béke drága halottunk hamvai felett!

Pártoljuk a Vöröskereszt Egyesületet!

Borközi találkozás.

— *Petőfi-utcai csendélet.* —

Miután a világháború zivatarra minden barátságot, jóérzést megintott az emberek lelkében, nem különös, ha a legjobb barátok s életszövetségeseik is háboruba bonyolódnak. Ilyenféle eset történt meg a minap a Petőfi-utcában, egyik este. A Berger-féle ivótán felejtették a bűt Vellák Boldizsár és Sörlei István polgáremberük. Jóbarátok már egy emberöltő óta, hiszen Vellák sem mai gyereket. Sörlei fejről is letarolta már az idő a dús fürtöket. Időgáltak. Kifogyott egy flakó, két üveg, három üveg. S minél jobban hajtozták a poharat, annál hangosabb lett a jókedvük, a barátságuk. S mert a bor nem mindig visz egyességre, ők is hamarosan elváltak a békétől. Először szóval próbálták meg egymást az egyéni igazság mellől eltéríteni. Hangos volt a csapszék a két vitaköz fél szavától s ugyancsak sokan néztek és hallgatták, hogy mint barátkoznak Vellák Boldi és Sörlei István. S persze, hogy mindig jobban nekitöszedtek az ivásnak is, a beszédnek is, meg azután a saját igazságuk védelmének is. Utóbb Vellák Boldi már kevésnek, gyöngének találta a saját hangját az érvelésre s rekedtséget egy üveg töltötte meg, amelyet Sörlei fejének, az ellenvélemény forrásának megtörésére irányított. Ez azonban felfogta a súlyos érvelést, melynek két újját ugyancsak megsebezte. Az érvek illető alkalmazásán Sörlei is kapott s ő úgy röptett egy súlyos üveg ürmértékkel Vellák Boldi fejéhez, hogy azon ugyancsak hosszú borbolytonossági hiány támadt. Az ellenfél oszromvér lett s a Petőfi-utcától a Reszervpálig, ahova a 12. járőr a nem konvencionális hadakozókat bekísérte orvosi segítségnyújtásra mindenütt nyoma maradt Vellák vére folyásának. Itt azután újféltájan orvosi kezelésben részesült a fejetörtött Vellák, aki míg vére folyt, szívtelen ezt hajtoztatta: Bódes, jó pajtásom, Sörlei István ottit meg engem. Így barátkozott Vellák Boldi és Sörlei István.

Kritikus

HIREK.

Mátyás tanár emléke.

A főgimn. ifjuság a megboldogult tanárának koporsójára több szép koszorút helyezett. Az adakozók fillérjeiből azonban még a jótékonyaság oltárára is jutott így, tisztelvén meg tanárunk emlékét. A jótékonyaság közül 21 koronát a menekültek segélyezésére ajánlották fel. Ebben az összegben a következők adománya szerepel:

Fodor Erzsébet, Dénes Erzsébet, Horváth Sári, Steiner Mária, Weisz Edith, Kirváth Paula, Kostyák Ella, Lendvai Ilka, Ötvös Erzsébet. Szekeres Ilona 2—2 korona, Strasser Erzsébet, 1 korona.

A tábori pénzes levelek.

A táborba pénzes levelet többé nem lehet feladni. Elhelyett repnes rózssaszínű postautalványok kerülnek forgalomba, melyek balszelvényére a pénzösszeg és a feladó címe irandó. Az utalványra közleményt nem szabad írni. A címzett nevét a szelvény hátlapjára is lehet írni. Magánutalványok 100 K-ig küldhetők a táborba. Az utalványok már 2 hónap után, 3 éven belül reklamálhatók.

Árdragító városatyák.

Szegedről jelentenek egy csunya árdragító esetet, melynek azonban tekintet nélkül az illető árdragító váosatyá voltára, szigorú büntetés járt a nyomában. Temesváry Géza dr. főkapitányhelyettes, kihágási bíró, Csányi Pál törvényhatósági bizottsági tagot 180 napi elzárásra átváltoztatható 3600 korona fő- és 110 napi elzárásra átváltoztatható 2200 korona mellékbüntetésre, Nagy Ferenc cséplőgéptulajdonost pedig 180 napi elzárásra átváltoztatható 3600 korona fő- és 106 napi elzárásra átváltoztatható 2100 korona mellékbüntetésre ítélte árdragítás miatt. Csányi Pál és Nagy Ferenc az árpa mérmázsáját 32 korona helyett 68 koronáért árusították. Az ítélet ellen Csányi a büntetés súlyossága, Nagy a bűnösség megállapítása miatt főbebeztet. A városi tanács most jogalkoztat a főbebebeztetésekkel és Gál Endre dr. referádája alapján helybenhagyta a kihágási bíróság ítéletét.

Hova viszik a káposztát s a vöröshagymát?

Napról-napra hosszú szekerek vonulnak ki városunkból, hordják ki a káposztát s vöröshagymát vaggonszámra, anélkül, hogy valaki ebben megakadályozná az illetőket. Így lett a káposzta ára százszázalékkal 16 koronából ma már 32—40 korona s a vöröshagyma is lassan eltűnik a piacról. Nem hiszünk, hogy ezt nem lehetne megakasztani, csak az illetékeseknek egy kis jóindulatot kellene a közönség jóvoltáért kifejejni, amit valóban megérdemelnek.

Öszeírják a tanköteleseket

A kultuszminiszteriumnak egyik legutóbbi leírata alapján a helybeli állami iskolai tanítók megkezdtek a tanköteles gyermekek összeírását, hogy a hatóság be nem irratkozott tanköteleseket a beiratkozásra szoríthassa.

Figyelmeztetjük a szülőket, hogy tanköteles gyermekeiket, akár nép — akár iparos, akár kereskedőtanácsnokai tanuló, minél előbb azonnal beíratassák, mert ellenesetben a törvény szigorával lesznek a legsúlyosabban büntetve.

Adakozunk a vak katonák részére.

Adomány a felsőtemplom részére.

Harsay György postafőnök a felsőtemplomnak egy egyházi ruha vételéhez 32 K.-t adományozott. Harsay György ez adományával csak tetézte azt a józanságot, amellyel az árva felsőtemplom iránt viselkedik.

Cs. és kir. katonai állomásparancsnokság körölmé a nagyközönséghez!

Az újonnan épült nagykanizsai katonai kórházunk — befogadó képessége 3600 beteg és sebesült — égető szükségére lenne alkalmas olvasmányra a páciensei részére. Tapasztalatból tudjuk, mit jelent a néha hónapokig fekvő betegek részére az alkalmas és szórakoztató vagy tanulmány olvasmány és mily mohón és köszönettel fogadják azok az olvasóknak eddig ismeretlen élvezetét.

Sok ember csak a katonaságnál tanul meg írni és olvasni, mások munkával lefolyó életükben vagy nem tudtak időt szakítani olvasáshoz, vagy megfelelő olvasmányhoz nem jutottak, így kétszeresen hiánypótló segélyt nyújtunk ilyeneknek, ha megfelelő olvasmányhoz juttatjuk.

Bátor vagyok tehát a t. Címet megkérni, szíveskedjék bármilyen alkalmas magyar, német, esetleg horvát vagy tót nyelven írt olvasmányt ingyen rendelkezésünkre bocsátani.

Fogadják kérem a beteg és sebesült katonák nevében minden adományért hálás köszönetemet.

A küldeményeket a cs. és kir. katonai állomásparancsnoksághoz. Nagykanizsára kérem beküldeni, illetőleg leadni.

Egy festőművész halála.

Szentmiklóssy Zoltán festőművész Budapestben 38 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Szentmiklóssy két évvel ez előtt hosszabb ideig tartózkodott Szombathelyen, festőiskolája is volt s értékes képeit örömmel vásárolta a műértő közönség. Halálát feleségén és fián kívül előkelő rokonság is gyászolja.

Dr. Békffy Remig kitüntetése.

Dr. Békffy Remig zirci apátnak öfélége a tudomány és közelet terén szerzett érdemei elismerésül a másodosztályú vaskeresztel díjmentesen adományozta. A kitüntetés alkalmából dr. Békffy számosan keresték fel ödvözlőkkel.

Hősök exhumátása.

A harcstern eset és a tábori egészségügyi intézetekben elhalt katonák holttesteit október 1-től kezdve újra lehet exhumáltatni és szállítani. Ez az engedély a szerbiai katonai főkormányzóság t. rületeire is vonatkozik. Hullaszállítások azonban csak oly mértékben és csak akkor lesznek engedélyezhetők, ha a katonai szállítások azt lehetővé teszik.

Fölmentések meghosszabbítása.

A honvédelmi miniszter ur 18200. számú rendeletével a fajar termelésnél, ezek szállításánál, gőz, fűrészeknél, tűzifa nagyvágóknál és erdészeti építkezéseknél alkalmazott és a honvédelmi vagy hadügyminiszterium, — továbbá honvédkerületi vagy katonai (hadtest) parancsnokságok által meghatározott időre fölmentett erdőgazdasági munkások, fuvarosok és alkalmazottak, üzemtisztviselők, munkafelügyelők gépészeki személyzet, valamint a faanyagok termelői, kiknek a fölmentése 1916 október 1. és 1917. március 31. között lejárt, hivatalból 1917 április 1-ig folytatódóan felmentetnek. A fölmentettek a járási főszolgabíróknál (városi hatóságnál) jelentkezni tartoznak, ahol a fölmentés hivatalból történő meghosszabbítása a fölmentési lapra hivatalosan rá fog vezetetni.

Panasz a vendéglősök ellen.

Napról-napra hangosabb a panasz vendéglősök ellen, hogy az általuk kiszolgált ételmenükért tetszés szerint, sokszor hajmeresztő árakat kérnek, ami semmiféle megtorlásban nem részesül.

Mintán más városokban a vendéglői ételek, nemkülönben a fűszer árak árai is a város hatósága által maximáltak s azok árjegyzéke minden helységben kifüggesztendők — tón nálunk is tehetnének e tekintetben egy lépést előre, mert ez sajnos itt is nagyon el kéne, hol oly szemérmertlenül garázdálkodnak az élelmiszerekkel minden uton útfélen, nem is említve a piacot, melyet a szertelen kofa had urai ma már ugyazólva teljesen.

Háborus borárak.

A háború a gazdáknak ugylászik mindenben kedvez, mert nemcsak az élőállat és termény, de a szőlő ár is nem várt emelkedést ért el ugyannyira, hogy a környékünkön levő szőlőhegyeken Fördőne, Cserfő, Homokkomárom is 1-40 K 1-60 K áron sze-

dik a mustot literenként, hol más éveken 16—20 fillérért boldogok voltak, ha értékesíteni tudták az új borokat.

Hogy megy a közönség listellátása?

Mióta a listajegyrendszer lépett életbe s a megszerzés illetve listakiszolgálás nincs naphoz költve, ugy látszik a tolongás az illető üzletek előtt csökkent s a közönség is elégedettebb. Azokban a helyesebbek azt tartánók, ha még több üzlet foglalhatna kiméréssel, hogy így a közönség hamarabb juthatna listazükségleteihez mint a jelen körülmények között.

Városi étkeső.

Szombathely város a napokban adta át rendelésének a városi étkesőt, amely hétköznapokon 70, vasárnap 80 fillérért ad izletes ebédet. Az első hét étlapja a következő: hétfőn rántottleves, babfőzelék; kedden krumplileves, káposztásleves; szerdán gulyásleves, fűzelék; csütörtökön gulyás; pénteken csirkeleves, mákosmetélt; szombaton krumplileves, káposztásleves; vasárnap becsináltleves, fűzelék húsfőzelék és leves. A felügyelet a városi őr asszonyai és leányai vállalták magukra.

Szállítási engedély nélkül tilos tojást szállítani.

A hivatalos lap a kormány rendeletét közli, amely szerint ezentúl tojást nem szabad szállítani szállítási engedély nélkül. A miniszteri rendelet akként intézkedik, hogy mindazon szabályok, amelyek a gabonamentek vasuton, hajón, vagy gépkocsin való elszállítására érvényben vannak, a jövőben a borsótojás szállítására is érvénybe lépnek. — vagyis a tojás nem szállítható szállítási engedély nélkül. Ez a rendelet nem igen fog tetszeni a tojással üzlekedő feleknek, — de a rendelettel elfogadjuk érni azt, hogy végre meg fog szűnni a tojás horribilis magas ára.

Szeretetadományokat kér a Hadsegélyező Hivatal átvételi különítménye Budapest, IV. Váci-u. 38.

A m. kir. szab. Osztályorsorjatek.

A most megkezdődő XXXVII. sorsorjatek hivatalos nyeremény-jegyzéke szerint: a kiadómandát 110,000 sorsjegy felel, vagyis 55,000 darabba jut nyeremény, még pedig összesen 11,450,000 K értékben. Sorsjegyek már mindögyik elárultak helyben kaphatók.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztályorsorjatek (XXXVII. sorsorjatek) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak átvételt végezt kiadattak.

Az I. osztály huzása 1916. október 27. és 28-án tartatik meg. A huzások a Magyar Kir. Lottójegyedeki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság, és királyi közzégyőző jelenlétében, nyilvánosan történnék, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztályorsorjatek valamennyi árusítónál kaphatók.

Budapest, 1916. évi október hó 8-án.

Magy. Kir. Szab. Osztályorsorjatek Igazgatósága.
TOLNAY. HAZAY.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legerdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása kinematográfia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház egész igazgatója mindig a legújabb és legváltozatosabb moziműsort mutatja be. Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. A zené Löwinger Amália zongoraművésznő szólaltatja.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: Lukács József, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődéséről foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelmem e jelentős mozzanatainak ismeretminden kultúrebuber tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésénél, Nagykanizsán.

— Uj Idők. A világháború legbább krónikusa, képekben és térképekben az Uj Idők. A mi érdekes esemény a nagy világháború történetét, azt mind elénk tárja fényes és színes képekben. Érdekes, művészi művelésű és előkelő ízlés jellemzi Horvát Ferenc tollal, az Uj Idők, melynek minden száma aktuális közleményekben, előadásokban és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A Vasárnapi Újság minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 11 K. 50 f. A Vasárnapi Újság kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-tér 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb új-írás magyar nép számára. Előfizetési ára 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztői Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadóhivatal meglegesen ajánlja olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félfévre 10 kor. Mutatványzámmal készsággal küld a kiadóhivatal.

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarazzal és té képpel

Napihírek

Közgazdasági rovat

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Ezek: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan chajt egy kiadvány megismerkezett naplap keretében értesül, azesse elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félfévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest. VII. Rákóczi ut 54. szám.

— Napilap és ajándék-könyv. A mai papírszegény időben, ami or a papiros drága ára mellett nehezen is kapható, elismerésre méltó áldozatkészséget kell abban látnunk, hogy a Pesti Hírlap kiadói a jövő 1917. évre is ajándékok adnak a lap előfizetőinek, még pedig a Pesti Hírlap Naptárát, az eddignél is díszesebb külsővel és gazdagabb tartalommal. Ez a szép almanach az idén is karácsonyra jelenik meg és díjazott megkapja minden előfizető, aki legalább negyedévre járítja a Pesti Hírlapot, vagy az oly új előfizető is, aki negyedévi előfizetési díjat egyszerre küld be. Jókort felhívjuk tehát erre a t. olvasóközönség figyelmét azzal, hogy a mai postaviszonyok mellett tanácsos az előfizetési összeget mielőbb beküldeni, mert a lap köldése különben megszakíthat szenvedhet. Azt már mondanunk sem kell, hogy a Pesti Hírlap a háborús viszonyok dacára a leggazdagabb tartalmu és legnagyobb terjedelemben megjelenő ujság maradt napilapjaink között. A háborús események bő kommentárjait napról napra pontos térképekkel kíséri, ami még emelto közkeveltségűt A Pesti Hírlap előfizetési ára: egy óra 2 K. 80 f., október-decemberi negyedévre 8 korona. A Pesti Hírlap és Divatszalon együtt negyedévre 11 K. 50 f. A Pesti Hírlap és Képes Újság negyedévre 11 kor. A Pesti Hírlap előfizetési ára az Érdekes Újság Háborús Albumával egy óra (egy sorozat) 4 K. 80 f. Az előfizetési összegeket legelőszerebb postautalványon küldeni meg a Pesti Hírlap kiadóhivatalának: Budapest, Vilmos oszár ut 78.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból és névjegyekben

Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek

Jegyzői és egyéb közgazgatási nyomtatvány. nagy raktára.

Elvittek minden élelmiszert, minden élőállatot, azon cím alatt, hogy az ő hadseregüknek hazulról a hegyeken át való élelmezése nehézségekbe ütközik. Még erdélyi románokkal is addig bántak jól, amíg be nem szoroztak őket. Mikor ez megtörtént, azoknak a házait is kirabolták.

Kardcsapás nélkül történhetett meg mindez. Ismerjük a Petrozsény körül való diadalmas harcainkat, a két ottani hegyszoros visszavételét, az az erdélyi hadszíntér nyugati része, ott a helyzet más. De a keleti részén még a román az ur.

Ezen a részen az oláhok serege még nem talált ellentállásra. Lassan óvakodnak be a lakott helyekre, városokba, falvakba és mikor látják, hogy nincs ellentállás, diadalmasan seregeitől vonulnak be, mint győzők. És kezdik a foglalást, a Nagy Románia csinálását a löntebb leirt módon, előbb biztató és hízelgő szavakkal, azután végzik rabszjira fűzéssel és rablással. Az nem hadi rekvirálás, amit csinálnak, hanem rablás.

Ezeket a helyeket még szabadon gazdálkodhatnak. Hogy meddig tart ez még?

Az kell hinnünk és remélnünk, hogy már nem sokáig késhet a megvalósulással és kiveri a háza földjéről a besurranó undok rablót úgy, ahogy megérdemelt és tesz nekik a tulajdon országukban olyan igazságot, amilyent söpredék politikusaival együtt isten, és ember előtt megérdemel. Az erdélyi nyugati harctéren Staabe német generális vezeti a harcot, a keleti részen Arz tábornok gyűjti az előnyomuláshoz szükséges erőt.

Arz, aki tavaly az erős orosz várnak, Brest-Litovszknak az elfoglalásánál tette emlékeztetéssel a nevéét, ismeri azt a földet, amelyen dolgoznia kell, mert odaváló ember, a szülőhajzából kell kiverni az utálatos ellenséget. Bizunk abban, hogy meg is fogja tenni, ereje — német szövetségesei, honvéd és közös ezredek — egyre gyűlik, bár minél közelebb esne az a nap, amikor erdélyi menekültjeink visszatérhének megrongcsolt otthonukba.

Jöjjön ránk minél hamarabb ennek az örömnapnak a boldog virradata. Erdélyt régi sérthetlenségében kell visszaállítani és minden eddig történt szenvedésért megtörő elégtételt venni a nyomorultakon. Az erdélyi románság most megismerhette a maga szenvedését, megláthatta a tulajdon szemével, hogy mészora rablóbandák az ő romániai fajrokonai: alighanem egy újabb ezer évre kiábrándulhattak belőlük.

De a visszaállított Erdélyben a szász fészkelődésnek is el kell csitulniuk. Most tanulhattak elég, nem a könyvekből, hanem a tényekből, Erdély kitisztításáért, felszabadításáért a magyar honvédek olvasatlan ezrei viszik erős fegyvereiket, a majd felszabadult Erdélyben aki még ezennel is a magyarság és magyar állameszme ellen mérszelné mozgolódni, arra a hazárulás legsúlyosabb büntetése várjon.

**Szeretetadományokat
kér a Hadsegélyző Hivatal
átvételi különtménye
Budapest, IV. Váci-u. 38.**

A táblészkáról kiderült, hogy az illető N... hadnaggyal azonos, aki a Vizára magaslaton lefolyt ütközetekben elhunyt.

Számítalan eltűnt egyén így kerül elő a névtelen sírokból, ami nemcsak a hozzátartozókra nézve jelenthet bizonyosságot, de kiegyenlített sok kérdést, amely egy ilyen elhíms körül fölmerülhet. Az özvegy megkapja a nyugdíját, a hagyatékot rendezni lehet stb., mert az elhalászatát ime pontosan meg lehet állapítani.

Halottak napja, ismétéljük, néhány ilyen sírkert már elkészült, a munka nagyobb része azonban csak most van folyamatban.

A kasai köztemetőben létesített katonai sírkert parkirozása, bekerítése és díszítése már befejezést nyert és Halottak napján nagyobb szabású ünnepet rendeznek az ott pihenő hősek emlékére.

HIREK

ELÉGIÁK.

Halkan susognak.

Halkan susognak a zold fenyvesek,

Olyan szivesen hallgatom,

És a lassu zingő ária,

Az én legkedvesebb dalom.

Gyermekkorom dajkameséit

Hallom megújulni vele,

Élénkített királyfiakról,

Dudol a fenyő levele.

Ha majd a hó beeste őket,

Némák lesznek a fenyvesek,

Álom ábránd mind köddé válnak,

Olyan boldogtalan leszek.

Mikor az ősz...

Mikor az ősz szineszni kezd,

Szárkóvó lesz a láthatár,

A lég kihalt és hangtalan,

Odahagyja a sok madár.

A lomb, levél sárgán lehull,

Haldokolva a porba jut.

Hosszu árnyat vetnek a fák,

S a hosszú nap rohamra fut.

Az elmulás szép képe ez,

S az ősz mégis úgy szeretem,

Minden ami bús, gomorú,

Mindig kedves volt én nekem.

Zombory Gyula.

A tarisznya

megint előkerül a régi világ lomtarából. Pedig a modern kor fia talán már azt sem tudja, mielő szerzárma is ez a régi, a dédapai világnak. Ezek jártak őseink s a nélkül egy tapodtat sem utaztak. Véltek volt mindenütt, ha a hából kimosdultak. Duzzadt volt a dús tartalomtól, mint a házi, asszony bélésként beborított IV. Henrik korába kell visszatérnünk, ha mindarról tudomást akarunk szerzeni, ami szőpen meglapult dédapánk eme hű kisért társában. S megismétlő kell vennünk, ha azt akarjuk, hogy utunk közben a nélkülözés velünk ne tartson. A jó mindennapi kenyér, a legszükségesebb éledele, ha útra nem viszünk, már nem igen kapunk. A mi nap, Bécsben, a császárvárosban jártam. S uram! A restaurációknál ott nem adnak kenyeret E nélkül ettünk húst, sajtot és sok más zsirfalatot. De csak mi idegenek. A bécsi az már tudta, hogy kenyér nélkül ne menjen az étkezésbe. Zsebek duzzadtak.

tenyerek azorongatták a papiroba csomagolt kenyéradarabokat. Elegáns urak és hölgyek, főrangú katonatisztek először kenyérméket tettek le az asztalra, csak aztán vetköztek ki az ősi föltöltékből. S erre egy szellemes bécsi viccelap már meg is hozta a karikatúrát. Mindenki tarisznyával ottál ebéd előtt a földön. A nyakból a mellre lóg ez a drága szerszám, mint az abrakos tarisnya. Hát így állunk. Így haladunk visszafelé, a régi korba. S még lenéznek az ősi, a régi, dédapai kort. Pedig az sokkal praktikusabb volt, amint a mi felvilágosult korunk. Most odajárunk tanulmányt, életstílust, hogy éhen ne haljunk, ha hazáról ki kell mozdulnunk. Így kerülnek elő a családi kamarákból az új életre ébredt tarisznyák.

Kritikus

Halálozás.

Egy munkás élet szakadt meg Mágics Ferenc halálával. Csendes, hangtalan életet élt. Csak a munka és családja volt nincsen. Családban ideális lelke a földön gyönyörűt lelte. Az erős ember nem régiben még közöttünk élt, mikor néhány héttel előbb gyógyíthatatlan kor lepté meg, amely vasárnap este sirba döntötte. Halálát kiterjedt rokonsága a szépszámú családja siratja. De a családi gyászban résztvesz az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagykanizsai főügynökségének tisztikara is, amelyben a megboldogult egy életen át dolgozott lelkiismereten a példás buzgalommal. Haláláról a családon kívül ez is adott ki gyászjelentést, amelyben vesztességét s gyászát adja tudtul, mely Mágics Ferenc halálával érte az érdemes társaságot.

Rekvirálni fogják az egész ország zsirkészletét.

A kormány a zsirtalan és a hustalan napok életbeléptetése után még tovább szándékozik menni, hogy a zsír körül tapasztalható hiányokat megszüntesse. Legközelebb az egész ország területére elrendeli a zsirjegyek életbeléptetését. — Ezt a kérdést most dolgozzák ki a belügyminiszteriumban. Valószínű, hogy a rendelet megjelenésével egyidőben rekvirálni fogják az egész ország zsirkészletét és a kormány, — akárcsak a gabonát, a lefoglalt zsirt az ország területén hatósági kezelésbe veszi.

Tanító-választás.

Mural Lajos igazgató-tanító és Pethő Elza tanítónő nyugdíjazása folytán a keszthelyi elemi iskolánál üresedésbe jött két

tanítói állás betöltése céljából az iskolaszék a tanfelügyelő elnöksége alatt, a múlt szerdán délután, a városház nagytermében választó-gyűlést tartott. Melyre az iskolaszék tagjai teljes számban megjelentek. A 30 pályázó közül, titkos szavazással Simai (Szinger) Bertát és Pflanzert Jolán zala-szántói tanítónőt választották meg nagy szótöbbséggel.

A katonaság részére eladott széna és száma ára.

A pozsonyi katonai hadbiztoság a katonaság részére eladott széna és száma árát a következőképpen állapította meg: a széna ára minőség szerint 10—12 korona, a rozs vagy buza szálmáé 7 korona, az árpaszálmáé 7 korona 50 fillér, a zabszálmáé pedig 8 korona métermázsánként. Az állomáshoz való szállítást a megállapított fuvarkötséget is fel lehet számítani.

Az ideai must ára.

Még nem alakult ki teljesen. A termelők nagyon tartózkodnak az eladásnál. Nagyon sokan vannak, akik egyelőre nem bocsájítják áruba mustjukat. A keszthelyi hegységben és a vidéki falusi szőlőkben már sok eladás történt 2 K 10 fillértől, 2 K 50 fillérig literenkint. Badacsonyan és vidékén is nagy a kereslet. Ott is nagyon tartózkodók a termelők, mindaméltett már történtek eladások és pedig 2 K 40 f. és 2 K 50 f. A legmagasabb árt 3 K 10 fillért az Okolicsányi (Skublics féle) mustért fizették.

Aszeldarabolt kétkoronások.

Néhány héttel ezelőtt sokszor volt szó arról, hogy a kereskedésekben a kétkoronásokat földarabolták abból a célból, hogy az aprópénzhiányon segítsenek. Akkoriban a janesbankok szétválaszása ügyében az osztrák-magyar bank is nyilatkozott és pedig kétszer. Az egyikben azt adta tudtul, hogy ezt a műveletet nem engedni meg, a másikkban úgy szót, hogy a papíroskoronások egyes darabjait beváltja. Ez utóbbi kijelentés alapján a kétkoronások folyóirbálása az első napokban nagyobb arányokban történt, de most már majdnem teljesen véget ért és pedig azért, mert a két vagy négy darabba vágott pénzt egyáltalában nem akarják elfogadni és ennek következtében azok a hazaiak, akik előlva csinálták az aprópénzt alaposan megijedtek. A féltélem és az aggodalom növényben van és ma már odajutottunk, hogy az útletekben is fitymlenek a főlvágott janesbankok darabjaira és egy fitying értékű árut sem igen akarnak adni értük.

Adakozzunk a vak katonák részére.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság

Nagykanizsán

elfogadottakárakbetéteket

netto 4% kamatra.

A kamatadó az intézet viseli.

A kiürített vármegyék állatállománya.

Mint hogy a kiürített vármegyék állatállománya hajítás közben olyan területen haladt keresztül, ahol ragados szarvas és kőrfajással fertőződhetett, a belügyminiszter elrendelte, hogy azokon a helyeken, — ahol erdélyi megyékből való állatok vannak, — ezeket más hasított körmő állatoktól legalább nyolc napig elkülvitve kell tartani. Ha az állatokon ragados szarvas vagy kőrfajás mutatkozik, azonnal be kell jelenteni a község-előjáróságának vagy a területi állatorvosnak.

Panaszkodnak a menekültek szállítói

Azok a heutesek, mászások, fűszerek, kik a menekültek részére élelmi cikkeket szállítottak, hangosan panaszkodnak, hogy az állatok szállított árak áraihoz még mindig nem tudtak hozzájutni. Hogy e célra nagyobb összeg áll rendelkezésre azt jól tudjuk, azonban, hogy a bürokrácia melyik ügyosztójában rekedtek meg a számlák, azt csak az intézők tudhatják legjobban. Lehet, hogy végre tán előkerülnek.

Külről a Kazinczy-utcai iskola is.

Mint illetékes helyről értesültünk, a közel jövőben a Kazinczy-utcai iskolapélemből is ki fog a kórház hurcolkodni a ezzel az elemi és polgári iskolák is mihamar megkezdhetik rendezés helyiségeikben működésüket, mely miatt a tanítványok a háború ideje alatt nagyon sokat szenvedtek.

Asz iparostanonc iskola téli tanfolyama megnyit.

azonban az iparostanulók közül még nagyon sokan vannak, kik beírása nem jelentkeztek. Miután a miniszternek egy idevonatkozó rendelete, szigorúan elrendeli a taponcok beiskolázását, nehogy bárkit a miatt büntetés érjen, a beírat, el ne mulassza s az előadásokra minden tanköteles a múlt évi helyiségekben jelentkezzék.

Nincs tengeri.

Ugy a burgonya, mint a tengeri ugylatnak a termelők elnyeléstjében rekedt meg, honnát csak hajmerezett árukok lehet nagy nehezen kikapcsolni. Hatóságunk mint tudjuk némi burgonyáról gondoskodott ugyan, ami azonban a szükségletet ki nem elégíti.

De fontos dolog, hogy tengeri felől is történjen gondoskodás, különben a zsír inasg veszélyének leszünk a tél és tavasz folyamán odadobva.

Megszűnt a vásárlási igazolványok érvényessége.

A f. hó 15.ével a magánfogyasztók számára kiadott vásárlási igazolványok érvényessége megszűnt s akik szükségleteiket beszerezni nem tudták, igazolványukat tartostak beszoiglatni a város illetve község vezetőséghez, hol az ellátatlanok joggyakó felvették a mint ilyenek a hatóság által lesznek állatandók.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorral talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb, tanulságosabb, műsora a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni, s a városiak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A "BERLIN" színház ágens igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb mozgószínházakat mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A "BERLIN" mozgószínház látogatását mindenkinék a legméltóbban ajánljuk. A zenét Löwinger Amália zongoraművészné szolgáltatja.

Irodalom

A pápaválasztás jogtörténete és tételés jogja. Irta: Lukács József, jogtört. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, anélkül, hogy a jelen alkalmatört. Mindenkinék érdekes és tanulságos olvasmány, amely még egyrészt szorgalmas tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem megjelölt és mozzanatainak ismerete minden kultúraber tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

Új Idők. A világháború legújabb krónikája, irásában és képeiben az Új Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész harcainak történeti azt mind olyan tárja fel a szűkebb körökben. Érdekes és művészi stílusú és előkelő írással jellemez a Hőroeg Főrege hirtelén az Új Idők: melynek minden száma aktuális közleményekkel, elbeszélésekkel és regényekkel is egyaránt a szépirodalom ápolója — a közönség számára megfizetésre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

A Vasárnap Újság minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A Vasárnap Újság: előfizetési ára negyedévre 61 korona. Világ-krónika-val együtt hat korona. Megrendelhető a "Vasárnap Újság" kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca. 4.). Ugyanígy megrendelhető a "Képes Nép Lap", a legújabb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

Az "Új Idők" szépirodalmi és művészeti hírlapot (szerkesztő Andrássy József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek kísérik ki. A hírlap lapot meglepően ajánlják olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/c. — Előfizetési ár félre 10 kor. Mutatványzámat kézzel küld a kiadóhivatal.

ROVAS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és képpel

Napihírek

Közgazdasági rovat

naponkénti szenzációit az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: "Az Asszonyoknak", a másik a: "A Gyermekeknek."

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, sziklákról, művészetéről, irodalomról hírvény és megbízhatósággal óhajt egy kitűnő napkezdveltségű naplap keretében értesülni, szívesen olvassa az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félre	18 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII. Rákóczi ut 54. szám.

— Napilap és ajándék-könyv. A mai papírszegény időben, ami or a papíros drága ára mellett nehezen is kapható, elismerésre méltó áldozatkészséget kell abban látnunk, hogy a Pesti Hírlap kiadói a jövő 1917. évre is ajándékot adnak a lap előfizetőinek, még pedig a Pesti Hírlap Naptárát, az eddigig is díszesebb külsővel és gazdagabb tartalommal. Ez a szép almanach az idén is karácsonyra jelenik meg és díjazatlanul megkapja minden előfizető, aki legalább negyedévre járatta a Pesti Hírlapot, vagy az oly új előfizető is, aki négyedévi, előfizetési díjat egyszerre küld be. Jókora felhívjuk tehát erre a t. olvasóközönség figyelmét azzal, hogy a mai postaviszonyok mellett tanácsos az előfizetési összeget mielőbb beküldeni, mert a lap küldése különben megszakítást szenvedhet. Azt már mondanunk sem kell, hogy a Pesti Hírlap a háborús viszonyok dacára a leggazdagabb tartalomú és legnagyobb terjedelemben megjelenő újság maradt napilapjaink között. A háborús események bő kommentárjait napról napra pontos térképekkel kíséri, ami még emelte közkezdveltségét. A Pesti Hírlap előfizetési ára: egy óra 2 K 80 f., október-decembari negyedévre 8 korona. A Pesti Hírlap és Divatszalon együtt negyedévre 11 K 50 f. A Pesti Hírlap és Képes Újság negyedévre 11 kor. A Pesti Hírlap előfizetési ára az Érdekes Újság Háborús Albumával egy óra (egy sorozat) 4 K 80 f. Az előfizetési összeget legelőszértebb postautalványon küldeni meg a Pesti Hírlap kiadóhivatalának: Budapest, Vilmos osaszár ut 78.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan késztetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Felirat-szerkesztő:
Eörös Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Bejártok bejelentése: hétfő a határánál elő 4-óra.
Előzetesét ára: Egy évre 10 koron, félre 5-
korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Sötétek lesznek a temetők.

Az esztergomi főkapitány fel fogja szólítani a hivatalt, hogy a halottak szent estjén ne gyűjtsék meg a temetőben a kegyelet méccsését. Kevés a világitószér, az éjlok éjszakaijával is nehéz a viaskodás, a holtaknak pedig nem fáj a sötét. És ez idén mindszentek-estjén sötétek lesznek a temetők. A háboru eljön a harcvenátokról s elfújja a pislogó lángokat. Valami hiányozni fog nekünk, valami fájni fog. Az a két-három lánglepké, mely reszket november hidegében és sárgás világot vet a fejfára, a mely alatt valaki nyugszik, ki kedves volt nekünk. A háboru azt is megirigyelte tőlünk. Az éjlokból holtakat esinál s a holtaktól elveszi a glóriaaolót. Az öreg fekete-kendős anyókák barázdás arcára a bánat könnye hull, ha majd vasárnap a nagyüise után kihirdeti a plébános, hogy ez idén nem lesz világosság a temetőben. Ugy fogja érezni, hogy a csendesen alvó kedves halottól elvettek valamit. A mi kedves volt, a mi szép volt és a mi nélkül még sötétebb a halál. Csendes sírások lesznek azon az estén, a fehér koszorú egy fognak festeni a bus alkonyodásban, mint a gunyasztó kísértek, melyek előttek számonkórni a fényadit. Hallani fogjuk öregapó reszkető szavát, édesapánk férfias beszédét. Felsír onnan a gyereksírok körül Margitka hangja és kérdései fogja: anyám, hol van az én-lámpám, a minek piros volt az üvege és a mely alvó szememnek olyan jól esett? Felér menyasszonyok beszélnek auttogo beszéddel és kérdik azt, a kit itt hagytak: hát ilyen hamar elfelejtéttél. Beszélni fognak maguk között, hogy a halál a legjobb, mert nagyon gonoszak lettek az emberek. Az emberek rosszak, a feledés pedig gyors... Pedig soha nem járt annyi érzés a földön mint most, annyi könny soha nem gyöngyözött. Ha eljön az este és a szobák ablakszemét fekete kezével befogja a sötét, az övegyek és árva magukban beszélni kezdenek. Beszélni azzal, a ki kedves volt, de elment és elhullott Wolhyniában. Elvitte a háboru és csak az emléket hagyta itt. Beszélnek vele és beszélnek róla s a fájdalom megszelidíti, nemesíti arcukat. A szíveken az irgalom, a számlon szavai nyilnak, talán soha sem volt ennyi jó ember a földön. Csak a háboru a gonosz. Az teszi övegygő az asszonyokat, árva a fiaikat s az fújja el a sírlámpát is ott kinn a temetőben, mely sötét, szomorúan sötét lesz mindszentek emlékezőssel téli estjén, a mikor a harang siratni kezdi az elszállott lelkeket...

Pártoljuk a Vörös-Kereszt Egyesületet!

Tűzvonalba az árdrágitókkal és uzsorásokkal.

A német katonai parancsnokságok, amit dicsértesen eslekedtek, számtalan szabad-ságolt katonát behívták s azonnal a frontra küldték őket, mert árdrágitáson vagy uzsoráskodáson fogták meg őket.

A duzzadt erszényű s potzakos hasu hadi líferánsok, cipőtalpasok, konzervek stb. kik a nyomorult vért verejtekező katonáktól ellopták azt, ami által cőt nyervekkel volna, a lelketlen banda megvédéséhez, akik különböző hazug címeken a békés idők nyugalmát élvezték itthon, — keserűen meglakoltak bűneikért! Ezt a spekulációban a szemtelenség merész, börtön azonban gyávan féltó szennyes lelkű csordát nagyobb büntetéssel nem lehetett volna sújtani, mint azzal, hogy a frontra küldték. Vontassák a jár-núveket, vért verejtekezzenek, krumplit hámozzanak, hiszen másra ez ches arcátlan szennyhad ugy sem való.

E példát mi is követhetők végre. Mert tőlünk még több gazembert lehetne hasonló bűnért a frontra küldeni, felkötni, vagy lebunkózni.

Nézzünk csak körül:

A tözsdékben szivarhoz dohányhoz csak a kebelbarátok hitsorsok juthatnak

Október elseje előtt semmi pénzt sem lehetett cukrot kapni, csak igen nagy protekcióval és nagy kegyeél s akkor is csak egy — egy fél kilót, mert október elseje után 30 fillérrel drágult meg a cukor kilója, addig dugdosták a hiénák protekájukat.

Petroleum pénztért sincs, mert ott szorong a raktárakban, honnét csak tűz esetén láthatnak a százával felhalmozott s eldugdosott hordók napvilágot.

Tengeri a hizlalóknak, dehogy kerül, mert a parcellázó bankok s rtsék falkákat telepítenek és haszonérdekeltségeket parcelláznak.

Az évtizedek óta hivatásos és tiszt-séges ipari hizlaló, becsukhája boltját, emelhet cukorka vagy márc árusnak avagy áruljoi sült tököt és bürgonyát a sarkokon. A hizlalást majd elvégzi a parcellázó bank, mert az ért hozzá, nem pedig a hentes vagy hizlalás.

Szajkosár és poráz nélkül szaladgálnak köztünk a legundokabb ösztönök.

A szivtelen kapzsítság a légtanászti-kusabb, legrafináltabb ösztönöket eszeli ki, hogy a vásárlók ezreit mennél jobban nyomorithassa.

A termelők, a gyárosok, a kereskedők egy mást mülják felül az áruk visszatartásában elrejtésében, hamisításában és drágitásában.

Sőt az utóbbi munkában a legtöbb vásárló is részt vesz.

A Galiciából bevándorolt, rongy bőrt felöltő pájeszes hiénák valósággal reá-feküsznek mindenre amit megmarkolhatnak s a férges kaftanok ezresekkel telnek meg mihamar azok borból, kik e mocskos hadat verőkhullásával védelmezik.

A maximális árak csak ugy ötletesen áto botába vannak megállapítva. — A gazdálkodó a termelő árúja maximálva van, de az ő szükségletei, a lelketlen uzsorások árfelhajtásainak a prédái.

S ezen a hatóságok vagy nem akarnak vagy nem tudnak segíteni.

Mint a tudatlan orvos akit a tünetek zavarba hoznak, nem tudnak diagnoszt csinálni, csak a seimptomák elütetésén fáradoznak. Tiszta kuruzslás amit művelnek.

Ugyan mit ér ha néhány kofát, néhány falusit vagy specerájost megbüntetnek s nevüket a konventiós újság az illető beámtert magasztalva a szegénytáblára írjak.

Gyakorlatiatlan kapkodás, rendszertelenség az egész, a hatalom haszonndéküli fogosattogtatása. — S ebben a zavarosban halásznak a gonosz indulatu, a könnyű és

gyors meggazda jódás után törekvő hiénák.

Burjántól fölvert, gaztól elborított lelkék és férges szívek dülnek az Isten ember virágos kertjében, mondja egyik lap-társunk.

Ezeket a hiénákat kell nyakon ragadni, lebukózní vagy a frontra küldeni, hadd éjjen ki gonosz, gyáva és romlott lelkük, mely csak a pokolnak való.

Utazás a barakkórházba.

Bági idők emléke újul fel a háborus napokba minduntalan. Talán sohasem jártunk oly közel a mult idők szokásaihoz, mint manap, — amikor a háborús napok akadályozták a modern élet teljes fejlődését s megzokott érványnülését. Ez jut eszembe most, amikor néhány sort idövetek a mi új barakkórházunkba vivó utamról. Odamenni valóságos utazás. Est senki sem tagadhata, aki már ott megfordult esős, hideg időben. Tehát utasunk Van ócska időkbe való alkalmatlanság is — egy omnibusz. Már sokat szolgálhatt, sokat doéghetett, szóval nem mai gyerek. Öreg darab. Reoeg, ropog minden tagja, mintha zaklatott életéről panaszkodnék s nyugalmas után kívánóknék.

A kiinduló pont a gimnázium udvara. Beszáljunk. Kettén. Én, meg Kristufek Vendel, a honi tábori pap. Hamarosan négyen leszünk, még két orvos száll be. Nyolc órán tul az idö, mindenki kifelé tart, akit a köteleesség odahív. És sokan vannak az igralmas, rangos szamaritánusok. Manden sarkon felfegyáll még, kettö, s a Csengery-uton már tizen vagyunk az omnibuszon. Különbözö terjedelemmel szorongajuk egymást s kinkálgatjuk öllöhelynek akár egy más ölé is. Azután megindul a beszéd, a társalgás. Mindenkí szöl, mert senki sem hallja szomszédját. Az oláh... az orosz fr... a hulló vízezepp — össze-folynak az omnibusz belsejében... S. tányleg. Csarurog az esö s egy-egy cseppje állandóan beszál hozzánk. Szerecsnére éppen az ölé kös s nem nyakunkba hull. Közben megérkezünk. S bámulva látom, hogy mi épült öllünk néhány kilométerre. Egy város. Rengeteg épület erdő. Keresni kell ott házmást, különben ott eltevédnék. Most még nem tökéletes. De már látszik, hogy nagy cölt szolgál, nagy áldozat készög hozta létre. Rend, szépség mindenütt. A fők telep feldmulta már az anyaváros, Nagykanizsát. Modern kor szülötte, megfászták rajta. Betonirozott az utcája, van vívezeték s kanálisa. De milyen! Mikor leszünk mi itt. Villamosvilágítás azonban még hiányzik. Közel háromnegyed óráig keresek, bolyongok az utcáorokban. Végre megtalálom az én édes jó barátom Buzs Barna öcsöt, Buzs dr. főhadnagyot. — Édes emlékek újulnak fel beszédünk során. — Meg az oláh front — Onnan jött ide. — De csakhamar vissza kell indulnom. Jövnék dr. Kiss kapitányunk jóágból egy flakkeron s közben arról beszélgetünk milyen szép látványosság is lesz ez a kórházomb nyáron, amikor teljesen készen lesz.

Kritikus.

A kisebb javadalmazású tisztviselök nyomora.

Az Állami Tisztviselök Lapjában jelent meg az alábbi cikk, ahhoz tehát nem kell magyarázat, mert eléggé megvilágítja a kisebb tisztviselök áralmas helyzetét. Ime:

„A tisztviselöi nyomor.” kírívó példája az a levél, amelyet egy kir. járásbíróági írnök (félretéve minden álszemérmét, nevének kiírásával) intézett az Állami Tisztviselök Országos Egyesületéhez. Egy pár cipőért esedezik nyomorban levö kártársaink egyike az alábbi levelében: „Nagyrabecsült Országos Egyesület! Nem akarok sok és igen keserves panaszommal senkinek sem rossz napot teremteni, könyörögve fordulok a tekintetes Egyesülethez s kérve-kérem, ne móltoztatassék kérelmemet megtagadni, egy olyan kis tisztviselöt, aki oly igénytelen, hogy még csak nem is dohányszik, de akit a sora csapása állandóan látog. Nem volt elég ez az óriási drágaságot elbödözö háboru, hanem jött a nagy betegsáögem s ugyannyira kimerítet, hogy ma az óháségtól, mert napjában csak egyszer ehetem, már 11 kilöt fogytam, csakhogy gyermekeimet valahogy táplálhassam. Nem lehet leírni azt, milyen nyomorban élek. Esedezve kérem, ha volna olyan tagja a tisztviselö-egyesületnek, aki nekem egy pár 42-es számú cipöt könyörtlenből küldene, mert most még az van hátra, hogy mivel a cipömet meg sem lehet csináltatni, venni pedig képtelen vagyok, ha nem kaphatnék egy párt, könytelen leszék a hivataltól távol maradni. Ha nem tudök valamiként magamon segíteni, igazán nem az én szegényemre, kénytelen leszék könyörödmányt kérni valahol. A tekintetes Egyesületben állatos szolgálja, —ben, 1916. június 9-én. írnök.”

Tehát eddig jutottunk! Vajjon nem éjti gondolkodóba az illetékes körföket az ilyen eset? Hiszen ez nem annak az „szegény nyomorult kártársunknak az ügye, ez „legstürgösebben megoldandó közügy, mert valamenynyien hasonló helyzethez állunk közel. Bökével törtük ameddig lehetett, a háboru kitörése óta előszedünk ruhásatunk régi rongyait, azokban jártunk, hogy gyermekeinknek a rettenetes drágaság mellett kenyeret adhasunk, de most már ez ócska ruhák is hasznavehetetlenek, ujakat kellöno szerezni, de miböl? Az eddig 20%-os és a kiütásba helyezett 35%-os háborus segölyből nem lehet 3—400%-os áremelkedést fedezni, pedig még sok esetben ez is meghaladja a drágaság. Joggal elvárhattuk volna, hogy a három alsó fizetési osztály leg-alább 50%-os segölyben részesüljön, mert így igazán a fentebb említett kártárs sorsára jutunk. Vagy talán mi is felkérjük „Az Est”-et, hogy indíton gyűjtést részünkre!

Egy állami tisztviselö.

Szeretetadományokat
kér a Hadsegölyözö Hivatal átvételi különítménye
Budapest, IV. Váci-u. 38.

HIREK.

A jáki apát előléptetése.

Öfelsége a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésre a nagyváradi latin szertartású székeskáptalanban megüresedett középiskolnoki főesperesságre Kolláti Ferenc jáki apát, nagyváradi latin szertartású székesegyházi legidösebb mesferkanonok fokozatos előléptetését jóváhagyta. Az előléptetésről szóló királyi kéziratott a hivatalos lap legújabb száma közli.

Kitüntetett plebánosok

A király Paár József sérci római katolikus esperes-plebánus, továbbá Nogáll Károly tormafalusi és Mersich Márton szababárdándi római katolikus plebánosoknak, ere lményes működésükkel szerzett érdemeik elismeréséül a Ferenc József-rend lovagkesztyjét adományozta.

Katonai kitüntetések.

Öfelsége az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréséül Filinger Ferenc 83 gy.-e.-beli főhadnagyot, dr. Lehö András János 20. népfelkelö yalozegredhez beosztott 22. honvédegyalozegredbeli tart. segödorvost, Vlasaty Alajos 20. gy.-e.-beli tartalékos hadnagyokat a Signum Laudisszal tüntette ki.

A kalocsai érsek rokkant telepe:

Mint ismeretes, Várady L. Árpád kalocsai érsek volt az első, aki a rokkantak számára —érsekségének területén telepet létesített, amelyen a mesterséget tanult rokkantakat eljítja s számukra kereseti alkalmakról gondoskodik. A rokkantügyi hivatal vakok-intézetében mesterséget tanult katonák most kezdtek meg elhelyezkedésüket otthonukban vagy a külön számukra szervezett kereseti telepeken. Legutóbb nyolc vak katonát helyeztek el Kalocsán, ahol az érsekség ingyen telket juttatott mindegyiknek s e telkeken családi házak fognak épülni. A világtalan katonák a kefekötést és kosárfonást gyakorolják, s kereskedelmi ördökeiket a rokkantügyi hivatal kalocsai intézménye ápolja, gondozásukat pedig Várady L. Árpád érsek vette kézbe nagylöküen.

Mágics Ferenc emlékére.

Koszu megváltás címén egy rokona a „Hadsegölyözö” céltjára 30 koronát adományozott.

A király távirata Boroovicshez.

Öfelsége a következő táviratot intézte Boroovics vezéreiredekhez:

„A hadseregparancsnokság jelentései után értesülvén a hadsereg súlyos harcairól, lélekben az Isonzó-fronton küzdő katonáim között vagyok.

Köszönettel eltelve, elismerő ödvözlétemet küldöm a szívós küzdelmekben halálmegvetéssel kitartó vitézeknek és az Isten segítségét könyörgöm további eredménydus harcainhoz.

Ferencz József s. k.

Boroovics vezérezredes öfelsége elismerő táviratát parancsban közölte a hadsereg katonáival.

A „Hadségélyző”.

November és december hó folyamán estélyt rendez a harctéren küzdő katonáink és a helybeli sebesültek karácsonyi szeretet adományára.

Miért nincs tengeri a piacon?

Mint a legutóbbi napokban meggyőződünk kiaknizsai és utavégi kereskedők valóságos közporki cserevásárt űznek. Cukrot, petróleumot pénzért nem adnak, csak kukoricáért, kukorica lisztért, tojásért.

Egy Király-utcai kereskedő pl. 20 drb. tojásért beígért egy horvát asszonynak 2 kgr. cukrot, ami nem is rossz üzlet. A tojás maximális áron a 24 f. 4 K 70 f., a két kgr. cukor kiskereskedőiesen számítva, ami megszkott a 4 Kor. Nehogy azonban a „tisztán” prófitt csak 80-100 fillér legyen, a horvát néni 1 és fél kgr. cukrot kapott csak, amit a legközelebbi kofa mérlegén be is igazoltunk.

Péntek reggel egy szekéren 2 zsák tengeri volt, melyet gazdája pénzért nem akart eladni. — Nyomban akadt egy nem kereskedő uzorás H. P. Sugár-uti lakos személyében, ki felajánlott cserébe az illett asszonynak cukrot, dacára, hogy nem is kereskedő. Hogy az odahívott Kocsis rendőr, hogy intézte el a dolgot, nem tudjuk. De mindenesetre az ilyen zűglerfánásokra jó lenne alaposan ráteríteni a vizeslepedőt.

Az első hó.

Eperjesről jelentik: Eperjesen szerdán reggel a földeket és a házakat hó borította.

Az első havazás, amelyről az idén hírt adnak, a hivatalos tél idejét két hónappal előzte meg. Az utóbbi napok enyhe időjárása után hirtelen téli hideg borult ránk. A langyos ősz még egyszer megismogatta az örvendő emberek arcát a szán elbucszott tőlünk, hogy átadja helyét a tének, amely fehér pompájában először Eperjesen kopogtatott be, de valószínű, hogy nemsokára ellátogat hozzánk is. És megint csak katonáinkra gondoltunk elsősorban, akik a különböző frontokon immár a harmadik téli hájárat elő néznek s küzdelmes harcokban vészenek, fűkap, halnak meg értünk. Bár adná a Gondviselés, hogy ez alkalommal utóljára keljen a tél viszontagságainak előbe néznök.

Adakozzunk a vak katonák részére.

Aranyéremkeresztos igazgató-tanítók.

A király, a hivatalos lap legújabb számainak közlése szerint, sok évi érdemekért elismeréséről Jánó Lajos brassói állami elemi iskolai igazgató-tanítónak nyugalomba vonulása alkalmából a koronás arany érdemkeresztet, Bakodi Márton zentai állami elemi iskolai igazgató-tanítónak nyugalomba vonulása alkalmából pedig az arany érdemkeresztet adományozta.

A bepólyázott kutya.

Poszonyból írják: Vasárnap reggel a vásársarnokban igen sok asszony sorakozott a zsírúrsító helyek előtt. Elég tekintélyes számban voltak már együtt, mikor egy nő érkezett — pólyásgyermekekkel a karján. Természetesen igen hátra került a sorban és elkezdett a körülötte állóknak keservesen panaszkodni, hogy beteg gyermekével oly soká kell ácsorgania a reggeli hidegben. A többiek megszánták az asszonyt és előbbre engedték. Egyszerre a pólyásgyermek elkezdett — ugatni. Kisült, hogy egy kis kutyát pólyázott be az asszony és ezzel a ravasz gátsáall akart hamarosan zsirhoz jutni. A tömeg ropapantul felháborodott és csak rendőri beavatkozás mentette meg a leleményes nőt attól, hogy jól el ne verjék.

A burgonya rekvirálása.

Hivatalosan közlik, hogy a kormány a burgonyakészletek rekvirálását elhalasztotta. Okot erre a körülmény adott, hogy önként, nem ajánlottak fel elegendő burgonyát az Országos Burgonya Közvetítő Irodának és így a katonaság és a közéleti szükségletét rekvirálás nélkül fedezni nem lehet. A rekvirálás november elsején kezdődik a kormányrendelet akként intézkedik, hogy nemcsak a termelőnél kell rekvirálni, hanem mindenkinél, a kinek burgonyakészlete van.

A készletekből a háztartás szükségletén és a vetőmagon kívül állattartásra a burgonyának csak a rendelkezésben megállapított kis részét szabad megtartani. A többi a maximális áránál két koronával olcsóbb árért kell beszállítani. A még esetleg ki nem adott készleteket is rekvirálni fogják. A rekvirálás azért történik csak november elsején, mert a kormány nem akar megfosztani senkit a 2953/1916. M. E. számú rendeletében biztosított amaz előnytől, hogy a ki burgonyakészletét október 31-ig az Országos Burgonya Közvetítő Irodának eladásra önként felajánlja, az a maximális áránál métermássánsként két koronával, tehát a rekvirálás áránál négy koronával jobb árat kap. A ki tehát a burgonyáért ezt a magasabb árat akarja biztosítani, az burgonyakészletét akár közvetlenül, akár az előjáróság útján az Országos Burgonya Közvetítő Irodának (Budapest, Gerőczy-utca 11) vagy az irada vidéki megbízottjainak október 31-éig még felajánlhatja.

A pénztintézet úti tisztviselők felmentését utóztatják.

A katonai főügyelet alatt álló vállalatok felmentett alkalmazottaitól nélkülözhetetlen esetekben hátréteveség fokozatosan bevonultatja. Ez már körülbelül egy év óta tart. A felmentések hasonló revizióját legközelebb a felmentési pánztintézet úti tisztviselőire

vonatközben fogják megkezdeni. A pénzügyminiszter a kereskedelmi és iparkamarákat szólította, hogy a pénztintézetek felmentett tisztviselőit írják össze, feltüntetve mindegyiknek korát, alkalmazhatatlanság idejét, munkakörét és mai nélkülözhetetlenségét, illetőleg nélkülözhetőségét.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán

elfogad takarékbetéteteket

netto 4% kamatra.

A kamatadót az intézet viseli.

Halálóság.

Városunk egy rég ismert vendéglőse Petrics Ferencz hunyta örök álomra szemet, kinek halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Pilsenbe vándorol a Kanizsaiak zsirja.

Egy helybeli merész disznóhizláló, városi képviselő stb. stb., ki a háború folyamán jól felhizott, nem törődve azzal, hogy városunkban a zsír inség mivé fokozódik, több termézmásszámszámra liferálja a zsirt Pilsenbe, hol természetesen busás használati szétsz szerinti áron értékesítheti.

Erről az urról mi már többször írtunk, de ugylátszik bizonyos privilegiumokat élvez nálunk. Hogy miért? Azt természetesen nem kutajuk. De mindenesetre jó lenne, ha a hatóság szigorubb ellenőrzést gyakorolna, különösen a Pilsen felé induló vonatokról.

Pénzküldés a táborba.

Október 15-étől kezdve, mint már megtörtént, a hadrakelt sereghez és hajóhadhoz irányuló, valamint e kettőnek részei között váltott forgalomban postautalványiszolgálát léte éltetbe, ellenben a magánpénzeslevél-forgalom megszűnt. A hivatalos pénzeslevelek forgalma változatlan maradt.

Három millió nyolosszásötvenegyszer nyolosszásötvenkoronát korona és tizenkilenc fillér

voit Az Est összes költségeinek végösszege 1915-ben, Ennyibe került annak az amerikai arányokban fejlődött népszerű újságnak előállítását egy esztendő alatt. Ebből a hatalmas összegből csak a nyomdai költség, 1.515.032 K 72 fillére ragnak. Ilyen összegek teszik lehetővé, hogy naponként sok százezer példányban teljesítse független, megbízható és pontos hírszolgálatát. Az Est 1915-ben 213.769.750 példányban jelent meg. Az Est egyre fokozódó népszerűségét hirdetik ezek a magyar újságról történelemben példa nélkül álló számok.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legerdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulásosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legváltakozottabb mozgóműsort mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. A zenét egy elsőrendű zongoraművész szolgáltatja. — Minden harmadik nap új műsor. — A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alkijától ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelom e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború leghébb krónikája, írásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész harcairól történik, azt mind olyan látja festői szépségű képekben. Érdekesség, irodalmi művelés és előkelő illusztráció. *Herceg Ferenc* hestilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, újságírásban és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója. Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „**Vasárnapi Ujság**” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre, 2 korona 40 fillér.

— A „**Élet**” szépirodalmi és művészeti heti lapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzatot készsággal küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJCSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és képpel

Napihírek

Közgazdasági rovat

naponkénti szénéziáció az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, esztáhszról, művészetéről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitérőben megismerkedni naplaj korotében érte-
síteni, külsőre elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII., Rákóczi ut 54. szám.

Ujdoncsind!
Varázshúvola
DALOKKAL, FAJHANGKAL
CSAK 4 KOR.
WAGNER
A HANGSZERKIRÁLY
BPEST. JÓZSEFKÖRÜT 15.
ARJÉGVÉZÉN NYÖVÉNI
CELVÉRE ÜYVÉLNI!

CACAO
Suchard

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokban és névjegyekben

Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan késáittetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára.

Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Felolvasó szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetente kétszer: hétfőn és csütörtökön este 6 órakor.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona, 60 fillér. —
Egyes száma ára 12 fillér.

Hellasz halála.

Hellasz kék egén egy barna felhő gyászol. Az Akropolis márvány oszlopai között fehér árnyak ságnak. A csodás szépségű Kariatidák fehér vállá megröppan a szörnyű teher alatt...

Görögország volt, nincs!

A gyönyörű ország márványesikés partjait nem görög tenger mossa többé. Nem égcsinkek kristálytiszta víz dobálja játékos fodrait az öblök arany fővénnyére: az antani gyalogosa fürdött meg a habokban, attól lett szürke, szennyes és rosszindulatú. Az olajfa berkek misztikus árnyán, ahol egykor lenge fátylu, habokból született görög istennők játszottak édes titku játékokat: gögös angol, hiru francia és hitesező olasz katonák piszkítanak be klasszikusan szép ősi álmokat.

Egy elmúlt világ legelső népe: koldusa lett egy álnok érdekszövetkezetnek! Elvették tőle egykori nagyságának kincses kamráját: gyönyörű tengerét. A legelső görög hajók, melyek átfutották Kis-Ázsia partjaira, a kis árbócos, a kis vitorlás gályák voltak a modern kereskedés megteremtői. Egy eltemetett világ kincseit hordták-vitték méhükben egykor a görög hajók, melyek szaporák voltak és keesek. Volt idő, mikor anyajan voltak, hogy ellepték az Égei tengert és kihívták a világ féltékenységét. És az akkori föld legnagyobb föld legnagyobb hatalmai a kis Görögországra. Perzsa száz gályája rontott neki, hogy fenékebe fúrja, megsemmisítse a görög hatalom szimbólumát: fehér vitorlás madárszárnnyu hajóit. De a görög hajók tenger mélyére küldték a perzsa gályákat és olyan nagygyá tették a márványországot, amilyen nem volt addig soha még ország a földön.

Azán változott a világ, kicsi lett a nagyból, nagy a kicsinyekből, de a megváltozott görög világ büszkesége mindenha a tenger és a fehér gályák voltak.

És most elvették tőlük a tengert! Kiparancsolták a fehér hajókat a kék vizekről, kirabolták Görögországot, megölték és — meggyalázták. Miért? Mert nem akart lemondani arról, amihez mindenkinek joga van, aki él: nem akart lemondani arról, hogy maga rendelkezhesse önmaga fölött! Nem akart rabolni, midőn nem volt kedve ehhez. A „kis nemzetek védője” azonban más erkölcsökre tanította a világot: Csak addig szabad nyújtzkodni mindenik álmának, ameddig Anglia takarója ér!

Adakozzunk a vak katonák részére.

A meztelen zsarnok.

A semleges kisállamok lapjai, a félhivatalosok is a görög példát mutatják most be a közönségüknek, hogy így jár az az állam, amely az antant követeléseivel szemben nem lép föl erőlyesen. Hogy Görögország odajut, ahova Belgium, Montenegro és Szerbia jutott. És mindez azért, hogy az angol zsarnokoskodhasson az egész földön.

Most jól rájár a rud az angolokra. Főszakoskodik a dánokkal, a hollandokkal is. A skandináv országokat, a svéleket és norvégeket zaklatja, üldözi, legutóbb egy norvég konzult elfogatott. A francia sem bizakodik már benne úgy, mint eddig. Megszűntek a parádés látogatások és a francia miniszterek nem mondanak már fölkészöntöket az angol kollégákra. Ellenben ökölbeszorított kézzel nézik, hogy az angol úgy rendezkedik be Franciaország északi partjain, mintha sohasem akarna többé onnan elmenni. És Belgium? Erről már nem is beszélnek az angolok. A két elvesztett balkáni államról sem.

Ezelőtt még mondtak egy-egy hangzatos és büszke kijelentést a visszaállításukról. Azóta azonban apránként ellopták a görögöktől az országukat és ezzel nem nagyon illik össze, hogy a kis nemzetek védelmezőivé tolják föl magukat.

Ugy látszik, az olaszok földjére sem özőnlük már úgy az angol arany, mind eddig. A talián újságokban is van elég panasz ellenük, hogy nem váltotta be az ígéreteit, hogy nem segíti őket, ellenben a szénnel kiuzsorazza az olaszokat. Ez az angol becsület.

Legutóbb az áruló Romániától követele, hogy lépjen béle abba a szerződési kötelezettségbe, hogy nem köt külön békét. Addig pedig az „anyagi segítséget” beszüntette. Vagyis, hogy vagy meghajolsz a parancsom előtt föltétlenül, vagy pedig nem kapsz aranyat.

Az egyébként már nagyon mellékes kérdéssé kezd válni, hogy az oláhok hajlandók-e külön békére, vagy sem. Ez az ország már eddig is százszor megbűnhődött az árulásért. Még titkolja a népe előtt a veszteségeit, a román hivatalos jelentések még mindig diadalnak tüntetik föl a rahovói átkelés és egyes útközetekről azt jelentik, hogy két-három eleztjük volt. De nincsen már messze az ébredés, amely rettenetes lesz, olyan, amilyent megérdemelték.

Az erdélyből való kiveretésüknek még csak az utolsó mozzanatai vannak hátra és legközelebb a saját földjén tanulja meg elvenni az árulás jutalmát. Meg volt ígérve neki, hogyha áruló lesz, elsöprik. Mint ahogy ezt a söprést megkapta Szerbia és Montenegro. De az oláhországi söprés jávarése még csak ezután kezdődik és nem fog sokáig várni magára. Már utban is van.

És az egykori nagy gőzhenger, az északi kolosszus, a muszka amely egyszerűen rá akart feküdni föl Európára hadával? Ott már egészen torkig vannak a dicső angol szövetséggel.

Ott már a miniszterelnök azzal a kérdéssel vette át hivatalát, hogy: mi akarjuk-e Oroszországot kormányozni, vagy egy idegen zsarnokság?

Vagyis, hogy az angol lesz-e ur az oroszok földjén, vagy az oroszok? Mindenesetre erős zavak a szövetséges angol ellen és ki tudja, mennyiben rejtett sebet takarnak. Talán ez az orosz hangulatváltozás az oka annak, hogy ma már külön orosz békéről is beszélnek az emberek. Olaszországban a szigorú cenzura dacára is nyíltan fejtegetik már a lapok, hogy abból nekik csak kár: lehetne, ha a világháborúból Anglia kerülne ki győztes gyanánt. Az orosz különbék — ezuttal még bizonyára a külön háborus mesék birodalmába tartozik.

De minden eshetőség lehetséges. Arra

kell fölkészítve lennünk, hogy a háboru még sokáig tart, de azért az idők méha már megtelt annyira hogy minden nap hozhat nekünk kedvező meglepetéseket.

A Grünhut-féle váróterem.

Sok minden előadódik ma, az élet nehéz körülményei között. Ki hitte volna, hogy a lenézett a megvetett mindennapi kenyér még drágakincs számba megy s a hadviselésre is döntő befolyással lesz. Hát a szegény, hig tejről, ki gondolta volna, hogy órák hosszat fognak rá várni, mint valami fenséges uraságra? S valóban így van. Epedve várják, dideregve, fáva, azra. Érdekes, de szomorú is nézni, mint állnak Grünhut Alfréd kapuja előtt, esőben a kapu alatt a tejeskoszira várakozók. Türelemmel, mint a rabszolga urát Nem zugolódnak, hogy késik. A fő dolog, hogy jöjjen. S ha jön, tisztelettel körülállják, csaknem simogatták a kocsi tengelyét, kerekét, minden porciáját, csak hogy bőven adjon, sokat mindenkinek, aki várta. Pedig sokan várják mindig De hogy lesz tőlen, ha már beáll a fagy s hó lesz nagy? — Akkor hogy fognak ott ácsorogni? Azt hisznék, hogy a humanus és jószívű Grünhut Alfréd akkor kállyhat is állit be ambitusába, hogy a teje várakozók meg ne hulljenek.

S ha már az idők borús jelene elvonul, béke lesz a földön, emléktáblát teszünk arra a házra, hogy megtudja a késő kor fia, mit szenvedett az ember a háboru korában egy pohár tejért. Ne kallódjék el a jelenből semmiféle emlék se, azért írjuk ezt ide

Vorus.

A német cipómaximálás és a magyar cipóárak.

Adatok a cipódrágításhoz.

A cipódrágaság már régen túllépte azt a határt, melyet a háboru tett ideköltött. Olyan cipót ma már, melynek talpa és felsőbőre is elbir néhány esős napot, nyolcvan-száz koronán alul nem lehet kapni, az ennél olcsóbb cipókról pedig jobb nem beszélni.

Mig nálunk orgiákat rendez a cipózsora, Németország iamét tanúságot tett erőley és igazságos szervezőképességéről. A napokban behozták a cipóárak maximalását olyképen, hogy az egyes cipófajták átlagárát egy bizottság állapította meg, melyet a birodalmi kancellár nevezett ki. Az ármegeállapításnak visszaható ereje van, mert a szállítási szerződéseken lekötött, de tényleg még nem szállított áru is vonatkozik. Minden cipóre a kell préselni az árat és a napot, amikor forgalomba hozták. Ezenkívül intőzködni fognak a cipójavítások árának maximalásáról íránt is.

Nálunk ugyan tegnap megjelent a bőrárakat és a bőrforgalmat szabályozó rendelet, de a cipódrágaság e radikális megoldása helyett csak annyi tör-

tént, hogy egy újabb központot fognak alakítani: a Cipóközponot. És a központ tulajdonképen már meg is alakult, a magyar és osztrák kormány egy-egy megbízottja és Acél Gyula, a Mercedes igazgatója, megbizottja és a német kormányal, hogy sánthesse meg a szeptember 1-én életbe lépett cipókviteli tilalmat.

Kérdést intéztünk több cipó-nagykereskedőhöz, hogy megtudjuk, milyen hatással lesz a németországi cipómaximalás a magyar árakra Kérdésünkre a következő választ kaptuk:

A német cipómaximalás föltétlenül hatással lesz a mi árainkra is, de csak akkor, ha Németország megszünteti velünk szemben a kiviteli tilalmat Szeptember 1. óta tudniillik Németországból nem lehet cipót importálni. Ebben az ügyben éppen most folynak a tárgyalások és van rá remény, hogy az eredmény a kiviteli tilalom fölligszesése lesz A Cipóközpon is csak ebben az esetben működhetne kellő eredménnyel.

Igen érdekes adatokat kaptunk hozzáférő tényszóktól a cipódrágaságot illetően.

— Ennek a mai rendkívüli drágaságnak másfél évvel ezelőt lehetett és kellett volna elejét venni. Akkor még bőven volt bőr és tnek igazságos és hozzáférő elosztása megakadályozta volna, hogy egy pár valamirevaló cipó nyolcvan-száz, egy pár talpális husz-huszonöt koronába kerüljön. Mint hogy azonban ez nem történt meg, a bőr is, mint annyi más cikk, eltűnt a forgalomból. A Bőrközpon havonként 21 ezer kilogramm bőrt oszt ki cipészek között, ebből 20 százalékot a kormány foglal le, 20 százalékot kapnak a cipógyárosok, 20 százalékot a budapesti cipézipartársulat, 7 és fél százalékot az Országos Központi Hitelezővetkezet égisze alatt működő szövetségek, 2 százalékot Bosznia-Hercegovina és a fennmaradó mennyiséget az egész ország cipészei Kétezer kilogramm bőrt jut tehát Budapest 1400 cipésziparosára és ennek legalább a fele használhatetlen, rossz bőr.

— A munkabérek is óriásiak. Egy cipó alszórésének elkészítéséről 28—30 koronát kap egy munkás. A legnagyobb baj: azonban az, hogy a bőreladás körül temérdek visszaélés történik. A bőr ára, minőség szerint, 11—19 k ronában van maximalva, de ezen az áron lehetetlen kapni Hatvan-hetven koronáért adják a nagykereskedők a bőr kilóját, ezt is csak úgy, ha más cipóalkatrészeket is vesznek Nem elég a maximalás, ügyelni kell arra is, hogy a maximális árakat be is tartásák. Csak ebben az esetben állhatna elő javulás a cipóárakban

melyben bevonásuk előtt szakképzésben részesültek, bizonyos esetekben szintén iparigazolványt nyerhetnek. Ha korábbi foglalkozásukat folytathatják, nem jön számításba, hogy esetleg három hónappal rövidebb ideig teljesítettek katonai szolgálatot. Az engedélyhez kötött iparokra e kedvezmények nem terjednek ki.

A házalás gyakorlása tekintetében a miniszter könnyítéseket állapíthat meg. Kiadott telepengedély, iparigazolvány és iparengedély hatályának föntartása tekintetében szintén könnyítéseket állapít meg a rendelet.

A nikkelpéNZ kicserélése.

A belügyminiszter 23509/1916. B. M. szám alatt körrendeletet adott ki, melyben közli a polgármesterrel a m. kir. pénzügyminiszter rendeletét a vas huszfilléres váltópénzének vezetése és forgalombahozásáról, amely szerint a huszfilléres nikkelt váltópénzárakat a magánforgalomban fizetésképen csak 1916 évi december 31-ig, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig csak 1917. április hónap 30-ig fogadják el fizetésképen és ez utóbbiak beváltásaképen is. A m. kir. pénzügyminiszter arról értesíti a belügyminisztert, hogy a huszfilléres nikkeltérmeknek vashuszfilléresekre való kicserélése csak igen lassan halad. Tekintettel arra, hogy vége felé közeledik az a határidő, amikor a nikkeltuszuilléresek a magánforgalomban fizetésképen meg elfogadhatók és így a közönségnek a nikkeltérmek visszatartásától esetleg kár származhatik, másrészt ügyembe véve azt is, hogy a nikkeltérmek minél gyorsabb kicseréléséhez az államnak más fontos érdekei is fűződnek, felhívja a belügyminiszter a polgármestereket, használnak oda, hogy a közönség a nikkeltuszuilléresek visszatartásától tartózkodjék. Szükséges tehát, hogy a törvényhatósági és rendezett tanácsú városok, valamint a községi pénztárak és pénzkezelő hivatalok a hozzájuk betolyó nikkeltuszuilléreseket kivonják a forgalomból akként, hogy azokat rövid időközönként beszelgáltassák kicserélés végett a legközelebbi m. kir. adóhivatalhoz (állampénztárhoz), vagy az Osztrák Magyar Bank legközelebbi fiókájához. A szóbanlevő érnek kicserélési folyamataának gyorsaságát nagyon elősegítené az is, ha a vendég évi, kávéházak, mulatóhelyek szintén ezt az eljárást követnék. A belügyminiszter nyomatékosan felhívja a polgármestert, hogy mindkét irányban megfelelően és erőleyen intézkedjék.

A belügyminiszter az aprópénz-hiány ellen.

A belügyminiszter az alispánokhoz és polgármesterekhez körrendeletet intézett, utalva arra, hogy sok helyen szándékosan elejtik a nikkelt uszuilléreseket és részben ez okozza az aprópénz-hiányt, utasítja a vármegyei és városi hatóságokat, hogy a közönséget világoztassák fel ennek káros következményeiről. A forgalomban levő husz filléreseket csak ez év végéig lehet elfogadni. A közönség tehát saját érdeke ellen cselekedik, ha a huszfilléres nikkelpénzt nem engedi becsereálni vas huszfilléresre, mert a jövő év elején ezt már nem teheti.

Háborus módosítások az iptartörvényen.

A m. kir. kormány a hivatalos lapban közzétett rendeletet adott ki az iptartörvény némely rendelkezésének a háboru következtében szükségessé vált módosításáról és kiegészítéséről.

Ezerrel t, akiknek munkabírása a háboru ideje alatt teljesített katonai szolgálat következtében annyira csökkent, hogy korábbi foglalkozásukat nem folytathatják, képzéséhez kötött iparnak önálló gyakorlására,

HIREK.

Apró krónikák.

A mi huszasainkról.

Régen történt, amit itt összefűzők. Még a háború elején, 1914-ben. Mondanom is alig kell, köztudomásu, hogy eme napokban a mi huszasaink az első ütközetektől az oroszláncrészt vették ki. Itt estek át a tűzkeresztségen. Ennek emlékét, az aug. 27-iki unovi csata emlékét örökíti meg a vitéz huszas ezred kelyhe az aiso templomban. Hányan estek el, kik haltak meg ez első napokban nehéz nyilvántartási. Erről beszámolni a hadi natrikulák. Bár minden lapjuk üres lenne! Azt hiszem, minden igaz magyar szív így kiált fel. De mikor másként történ. A gőzhenger megindulását mégis csak fel kellett tartoztatni s ez áldozatba került. Sok tiszt, még több legény maradt halva huszasaink közül a csatatéren. Nem csoda. Unov és Diniska körül megverték az orosz. Repült a sok golyó, hullt a legtöbb gránát; de a huszas vasfal tántoríthatatlanul állt a helyén. Így beszélt ezt el tegnapielő. Csete Lajos huszas hadnagy, aki akkor önkéntes tizedesként szolgált a hazát. Több már, mint két éve annak. Akkor még fiatal, pelyhes állu önkéntes volt, ma harcedzett katona, aki kerek huszonnégy hónapja állja a csaták tűzét.

Aug. 27-én történt, hogy ő egy kis szakasszal ment süríteni a sort. Nem volt még akkor annyira tapasztalt, mint ma, amikor a huszas népkötelő ezred diadaliból tetemesen kivette részét — egy eleje került huszas legénytől kérdi, merre az ellenség. Hamarosan nagy azonban a csodálkozása, amikor a kérdezett hangjából Sypniewsky ezredesre, huszasaink akkori ezredparancsnokára ismer rá. A kis önkéntes huptákba vágja magát s úgy zárja a felelétet.

Az barátságosan hangzik.

— Hát nem halod, honnan jön a golyó?! Menj egyenesen abba az irányba. Különböben néhány méternyire már megtalálad a sort.

Akkor veszi észre a kis önkéntes, hogy fejük felett csakugy fűtyül a golyó. Akkor meg a féltő szeretet adja a szavakat ajkára s az aggodalom hangján kérdi:

— Ezredes Úr, mit keres itt, a veszedelemben?

A hős ezredes mosolyogva válaszol: — Csak magadra vigyázz, öcsém!

S tovább kísérte a kis önkéntest egész a lövészárokgig.

Talán másnap történt, vagy még aznap Diniskánál, hogy a mostani huszas ezredparancsnok, akkor még Bugsch őrnagy ugyancsak kint sétált a tűzben a katonák között S még csak nem is csuszva járt, kelt, hanem egyenesen, mind a nádszál. Bugsch alezredes nem kisember, magasan nyúlik egyenes tartásával az ég felé. S a munka ekkor sem igen pauszált a lövöldözésben, a municiofogyasztásban. Félve is tekintettek rá a fekvő legények a földszínéről, hogy mikor találja el egy golyó, mikor sebesült meg. S mikor mára féltő aggodalommal megteltek a szívek, a kis önkéntes a legénység nevében alázattal jelentette a figyelő őrnagynak:

— Őrnagy úr! Ne tessék olyan magasan állni! Sűrű ott a levegő a muszkagolyótol!

Kritikus

Az ötödik magyar hadikölcsön.

Az ötödik magyar hadikölcsön kibocsátására vonatkozó munkálatok már folyamatban vannak. A hadikölcsön nyilvános aláírásának megkezdése, — valószínűleg november első felében fog megtörténni. A pénzügyminiszter ezuttal is járadékkötvényeket fog kibocsátani. A járadék típusa, valamint a kibocsátási feltételek minden részlete még nincs megállapítva. Bankkörükből azonban azt beszélük, hogy ezuttal valószínűen új típus kerül kibocsátásra. A kamatláb és a kibocsátási árfolyam valószínűleg a régi marad. Minthogy jelenleg ismét nagy tőkék vannak felhalmozva a pénzintézeteknél és a hádi helyzet is kedvező, kétségtelen, hogy az ötödik hadikölcsön is nagy sikerrel fog járni és az eredmény nem fog az eddigiek mögött maradni.

Gyurátz püspök bucsuzása.

Rendkívüli meleg ünnepség folyt le a napokban a soproni evangélikus templomban, ahol Gyurátz Ferenc, a dunántúli evangélikus egyházkerület nyugalomba vonuló kiváló püspöke utolszor fungált lelkészavatásnál. Az ünnepség után a soproni gyülekezet presbiteriuma bucsuzott az ősz főpásztortól.

Halálozás.

Udvarhelyi Gyula, nyug. felsőkereskedelmi iskolai igazgatója f. hó 9-én. Kispé- ten, 73-ik évében meghalt. Minket, kanizsaiakat benső részvét és hálás megemlékezés esatol ehhez a távoli sírhalomhoz. Udvarhelyi több éven keresztül volt a keszthelyi polgári fiúiskola igazgatója s e minőségben sokoldalú egyéni kiváltsága és kedves modora miatt köztiszteletnek és szeretetnek örvendett. Ez az érzés most gyászban és igaz részvétben nyilvánul meg mindazok szívében, akik őt ismerték. Özvegye, szül. Drimus Etelka s öt gyermeke gyászolja.

Tanítónőválasztás.

A keszthelyi községi iskolaszék egyik megüresedett tanítóői állásra Pflanczer Jolán zalaszántói tanítónőt választotta meg. A megválasztott tanítónőnek igen jó neve volt a voszpremi egyházmegye tanítói karában. Az utóbbi évek alatt több pályadíjat nyert kiváló képességről tanuskodó tanügyi dolgozataival. Előmenetelét megérdemelte.

20 fillér egy csó száraz tengeri, 30 fillér egy körte

Egyik reggelen egy anyóka 4 csó száraz tengerit szorongatott kosarában. A tengerire éhes községészrevette s versenyt liciált a 4 csó tengerire, amely az anyóka hajlíthatatlan eladó rátorosága folytán kerek 80 fillérért kelt el épogy, mint szomszédjának egy-egy körtája 30—30 fillérért. És mondja valaki, hogy a kanizsai piac nem olesó.

Ausztriába vándorol a kanizsaiak zseirkészlete.

Immár nemcsak Pilsenb-, de Ausztria egyéb városába is Kanizsáról hordják a hajat és szalonát. A piaci hentes üzletekben Osztrák vasutasok vásároltak össze a napokban csaknem minden szalonát és hajat s vitték boldogan hazájukba.

Tízezer vagon lengyel burgonya Magyarországnak.

Magyarország a jól sikerült lengyel burgonyatermésből tízezer vagonot kap és a szállítást hamarosan meg is kezdődik.

Egykoronás papirpéncz lesz

Már megemlékeztünk arról, hogy az osztrák magyar bank vezető körei, egykoronás papirpéncz kibocsátását tervezik. A bank vezetőkára nyilatkozatában kijelentette, hogy a papirkoronások négy hónapban belül forgalomba fognak jönni.

Új postabélyeg.

Az érvényben levő postabélyegeket dec. 31-én kivüjűk a forgalomból. A felemelt bélyegár teszi ezt szükségessé, mert a meglevő bélyegek árklönöbözésének kiegyenlítése nehézkés is, fáradságos is. Az új bélyegeket magyarosan stílizált, tetszetős formában nyomtatják.

BERLIN színházban

mindig a legujabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legujabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tüneményesebb műsört a fővárosi mozgósínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legujabb és legválogatottabb moziműsört mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgósínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét egy elsőrendű zongoraművész szolgáltatja. — Minden harmadik nap új műsor. — A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Írta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismeretét minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború leghűbb krónikása, írásban és képen az Uj Idők. A mi érdekes esemény a nagy világháború hirteterein történik, azt mind elének tárja fel a szöveg képében. Érdeklősség, művészi nivóval és „lékelő” ízlés jellemzi Horozz Ferenc tollát, az Uj Idők. melynek minden száma aktuális közleményben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— **A „Vasárnapi Ujság”** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatálában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb új- és magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Az „Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámat kézzel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és képpel

Napihírek

Közgazdasági rovat

naponkénti szennzációt az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltség mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermeknek.”

— Akti világháborúról és egyáltalán minden eseményről, színházról, művészetéről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszervezett napilap korában értesülni, fusse elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	18 „
Negyedévre	8 „
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legujabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásab szerint.

Felolvasó szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Komény László

Megjelenik hetente kétszer: kedd és csütörtök este 6 órák.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, fél évre 5 koron, negyed évre 2 korona 50 fillér. —
Egyes száma ára 10 fillér.

A maximált nincstelenség.

Az ennyivaló kérdése ma fontosabb mindennél. Attól függ a harcoló hadsereg és a mögöttes országrészek népeinek sorsa, hogy el tudják-e látni élelemmel, hogy a hadseregnek ereje és kitarása, a polgári szervezetenk türelme legyen az áldozatok elviselésére. A drágaság ellen nem panaszkodunk, hiszen akármilyen haragosan tör ki a legjogosabb és legindokoltabb panasz. eredménye nincs. Jön egy újabb maximálás és amikor az megállást akar parancsolni az árdrágító garázdálkodásnak, úgy eltűnik a piacról a maximált cikk, mintha a föld nyelte volna el. Mint sok más kormányintézkedés, a maximálás is nagyszerűen sikerül az elméletben, de annál kevésbé a gyakorlatban. A maximálás akkor volna helyes, ha egyszer mind arról is tudnánk gondoskodni, hogy az árakat a spekuláció ne tudja elvonni a fogyasztás elől.

A kassai ügyészség vezetője főlhívásban fordul a közönséghez, hogy minden

olyan törekvést jelentsenek föl, mely az árak főlhajtására vagy árúknak a forgalomból való elvonására irányul. Szigorú eréllyel akar az ügyészség a bűnösök ellen eljárni.

De attól tartunk, hogy annak sem lesz a kívánt eredménye, ellenben sok kereskedő, ártatlanul lehet zaklatásnak kitéve, ha névtelen följelentések alapján is eljár az ügyészség így közönséges bőszuállásnak nyit új ajtót. Ez csak megnövekedtené a hatóság munkáját, ép úgy, mint a becsületes kereskedelem nélkülözhetetlen közreműködését a közellátásban.

A közönségnek ezért minden panaszt és följelentést nyiltan és nem névtelenül kell megtennie.

A városok közellátásának a szabályozását most — mint erőlt. korábbi tudósításunkban hírt adtunk — a kormány a városok vezetőségének bevonásával akarja rendezni.

Annkét jön majd össze és a városvezetők tanácsokkal és statisztikai adatokkal segítik a kormányt a nagyfontosságú kér-

dés rendezésében. Félünk, hogy a vége ennek is az lesz, ami a régi buzgalomnak. Papiroon lesz minden, a valóságban semmi.

Radikálisan kell a megoldást kézbe venni. Az élelmezési diktátor kitűnően bevált Németországban. Az oka kézenfekvő. Ott megszokták, hogy a hivatal hatalommal és gondal jár, tehát a diktátori erő koresztül is tudja vinni a gyakorlatban a kívánatosnak látszó célt. Nálunk is csupán akkor érhetnek el eredmény a diktátori tisztség megszervezésével, ha a címhez kellő gyakorlati tudást és hatalmat is adnak a spekuláció legyűrésére.

Módot kell találni, hogy termelőt és kereskedőt kényszerítsék, hogy termelését, árúját a megállapított árban a fogyasztónak át is engedje. De lehet ezt elérni, ha maguk a hatóságok, hatósági és államintézmények a maximális árnál többet fizetnek?

Csak úgy lehet igazán célt érni, ha az ármegállapító hatóság képes arról is gondoskodni, hogy a közönség maximális

A fertőző betegségekről szerzett tapasztalataim.

Id. dr. Glosz Izor kir. tanácsos, a Honvédelem-országi kórház ragályos osztályának orvosfőnökétől.

A fertőző és ragályos beteg gyógykezelése és az azokkal való elbánás lényegesen különbözik a többi beteg gyógykezelésétől, mert míg mindennemű betegnél, vagy harcletéri sérültnél mindig csak az az illető egyén legajátósabb érdeke jó figyelembe, addig a ragályos beteg gyógykezelése felelősségjeltelesebb és nagyobb feladatokkal jár; mert itt nemcsak az illető beteg gyógyításáról van szó, hanem egyuttal környezetének és a külvilágnak megvédeléséről, egy esetleges járvány kitérésének megakadályozásáról is.

Már az ókorban, amikor a ragályozás mine műségéről halvány fogalmuk sem lehetett, de maga a tény eléggé ismeretes volt, már elég észszerű és gyakorlati intézkedéseket találnak nem annyira a megbetegedett egyén gyógyítását illetőleg, minsem inkább a többi érdekben követendő óvintézkedések-

ről. Így már az ó-testamentumban is találunk intézkedéseket arra nézve, hogy mikép kell eljárni a más akkoriban ragályosan felismert betegekkel. Szigorúan el kellett őket különíteni egy táborban a városon kívül, ahol senkivel sem szabadott érintkezni. Aki mégis érintkezé-be jutott ilyen beteggel, vagy az ily betegségben elhaltaknak eltemetése körül foglalatkodott, az tisztátalannak deklarálattat és csak bizonyos tisztítási procedurák és fűrdések után, valamint bizonyos előírt idő elteltével érintkezhetett többi embertársával. A kultúra terjedésével és humanizmusot vezetőreltve létesültek az első kórházak, mindennemű beteg befogadására. A tudomány haladásával felismerték, hogy a ragályos betegségek, illetve az ezek kapcsán fellépő járványok elveszítették részteljes jellegüket az által, hogy a szigoruan keresztültölt izolálás folytán mindig sikerült gátat vetni a tovatérésnek és a már kitört járványt lokalizálni. Így létesültek fertőző beteg részére az ugynevezett járvány-kórházak, mely humanisztikus intézményekről nem is szabad állítani, hogy ezek tisztán altruistikus érzelleteköt vezetőreltve keletkeztek, mert közrejátszótt ezekben létesítésében és fenntartásában egoizmus is, hogy megvédjük önmagunkat.

A vezetőem alatt álló honvédelem-országi kórházban IV osztálya ragályos és fertőző betegségek gyógyítására van hivatva. Mint ilyen, magában teljesen zárt, a kórház területén külön kórházat képez, ahol nemcsak a betegek, hanem az ápoló személyzet is teljesen el van különítve. Nehogy azonban a lábadó beteg a szükséges mozgástól és szabad levegőtől el legyenek zárva, így jól ápoló kert felett is rendelkezünk. Télien pedig egy hosszú, jól fűthető, világos, napfényes folyosó adja meg a szükséges mozgási szabadságot. Az osztály különleges hivatása miatt az általános beteglátogatások helyett mindig á beteg állapotához mérten maga a kórházparancsnok, az osztályorvos főnöknek meghallgatása után adja meg a beteg hozzátartozóinak a belépési engedélyt. Magukba a betegszobákba a látogatók csak megfelelő védőruházat felvétele után bocsáttatnak be és ott tartózkodásuk ideje alatt a kirendelt ápoló ügyel arra, hogy a közvetlen érintkezés tilalmát át ne lépjék. Ha a beteg állapota a közvetlen érintkezést nem teszi kívánatosná, a hozzátartozók betegüket csak az illető betegszoba ablakából tekinthetik meg. Természetes, ha valamely különös eset folytán a szigorított óvó rendszabályok lépnek életbe és az osztály zár alá

áron kaphassa is a legszükségesebb cik-
keket.

Addig pedig kétségbeesetten vergő-
dünk tovább a maximált nincstelenségben.
Az áruk, élelmiszerek jól elrejtve várják
az ádrágitók raktárában a kizsákmányo-
lásra még alkalmasabb időket.

Az ötödik hadikölcsönhöz.

Ne hagyjuk cserben katonáinkat!

Térdig hóban járva harcolnak katonáink a bu-
kovinai Kárpátokban és a gergyói határhegyek kö-
zött és viádságunket, magyar virtusukat nem győzik
eléggé dícsőíteni a paranesnőköt német tábornokok.
Csodálatra méltó hősiességük eredményeiről a folsza-
badított Erdély hazatérő népei és azok a győzelmek
beszélnek élesen, amelyeket legutóbb Kirilbabától
Dornavatraig és onnét főkörben le egész a Vulkán-
szorosig terjedő fronton kivívtak és amelyokról „a mi
hadvezetőségünk hivatalos jelentése is aköppen emlí-
kezik meg, hogy „a hóban, fagyban és a legnehe-
zebb terepen küzdő csapataink teljesítményei minden
dícsőretet fölülmulnak”.

Fényes hadületeik egyre jobban érezhető hatá-
sát ellenségeink sem titkolhatják többé Erre vall a
román hadügyminiszternek legutóbb kiadott prokla-
mációja, melyben fölöttébb naiv módon előkészíteni
igyekszik a saját országa lakosságát az egész román
hadereg visszavonulására, bejelentvén, hogy valószí-
nűleg a román föld egy részét is föl kell adni és az
új harcraonl ezután Csernowitztól Bukarestig fog

kerül, mindennemű látogatás szűnetel és a beteg
állapotától a beteg hozzátartozói írásbeli vagy szóbeli
értesítés útján nyerneek tájékoztatást. A gyógyult bete-
gek kibocsátása ugyanazzen szigorú elvek alapján tör-
ténik. Különbe gondolt fordítottunk esetleges bacillus-
béröl és bacillus-gazda telerítésére és csak mintán
az előírt ismételtlen végzett bakterológiai vizsgálatok
az illető egyén ragályozó képességének teljes meg-
szűnését igazolták, a beteg ruházata, mely a felvétel
után is már gondos fertőtlenítésnek volt alávetve,
újólág desinfectioáltatik és a kibocsátás napján adatik
át a kimenő betegnek, aki közben ismételt fürdők,
hajnyírás stb. útján egyénileg és tökéletesen fertőtle-
nitve letik. Betegeink jelenleg leginkább a Budapesten
állomásozó csapatostek állományából kerülnek ki. A
háború első idejében nagy számban kaptunk sobo-
stítéket, kiket a hátsó országrészek kórházaiban je-
lentkezett a haretéren lappangott ragályos betegség.
Ostályomra a betegeket az ügyeletes orvos, az előz-
mények meghallgatása és a beteg tájékoztató átvizs-
gálása után, valamely fertőző betegség gyanuánál
utalja be. A felvétel szabályszerű megtörténte után a
beteg, mintán feregtelenítve, alaposan mosdatva és
tisztia febrneművel ellátva van, tőzetes vizsgálátanak
less alávetve baja mibenlőtenek megállapítása céljából.

(Vége köv.)

terjedni. De ezen a fronton azután majd ök fognak
győzni, mert az orosz cár erős segítőcsapatokat küld
a szorongatott román hadsereg támogatására.

Mennyiben szánta a jámbor oláh hadügyminis-
ter ezt a szokatlanul furcsa nyilatkozatot a mi meg-
lévetségünkre vagy a „saját elostogrdt népei meg-
nyugtattására: az ránk nem tartozik. Mert, hogy
mire huzódjék majd az új front vonala, azt nem a
román hadvezetőség, hanem Hindenburg, Mackensen,
Falkenhayn és Arz tábornokok fogják meghatározni.
Nekünk csak annyiban jellemző a román miniszter
nyilatkozata, mert ebből kitetszőleg már odaát ellen-
ségeink is kezdik sejtani, hogy nem állunk meg fél-
uton, hanem egész munkát, alapos takarítást fogunk
végezni. És ezt jól sejtik. Hogy ök a maguk fejtől
mi egyebekel kombinálnak még, az ránk mellékes.
Nekünk csak egy kötelességünk van, hogy minden
esetösségre szárazon tartuk a pupakort és hóban,
fagyban harcoló hőseinket ellássuk mindanzokkal az
eszközökkel, melyek teljes harci fölkészítőségüköz
és ezzel győzelmük tovább folytatásához elengedhe-
tetlenül szükségesek. Csak ételben, ruházatban, mu-
niócióban ne szenvedjenek hiányoságot, a többit az-
után majd maguk elvégzik derék katonánk.

Nelogy tehát akármitben is szükségét lássanak,
öppen annak megakadályozására, folszerelésük bősé-
ges pótlására fog szolgálni az ötödik hadikölcsön,
melyet a hálás nemzet itthonmaradt része bizonyára
most is olyan fényes sikerre fog vezetni, amiót fé-
nyesek fagyban, hóban küzdő harcosaink diadala ott
kint a frontokon.

Ne hagyjuk cserben katonáinkat, készüljünk a
legközelebb kibocsátandó új hadikölcsönöt ha le-
het, még az eddigimél is nagyobb áldozatkészséggel
és nagyobb eredménnyel összeverbuváni.

A puszttán.

(Dal)

*Messze hangzik a puszttán a furulya,
Bekészen legelget ott kin a gulya,
Furulya-szót messze viszi el a szél —
Babám szíve bánatában utra kél.*

*Ne sirj rózsám, ne busulj szép galambom!
Ne légyen hál nyugobb az én bánatom,
Majd csak egyszer a jó Isten megsegít.
Boldogságra egy szép nap majd felvirít.*

Aóna Tivadar.

**Szeretetadományokat
kér a Hadségélyző Hiva-
tal átvételi különtménye
Budapest, IV. Váci-u. 38.**

**Pártoljuk a Vörös-
Kereszt Egyesületet!**

HIREK.

Mindenszentek napja.

Mindenszentek napján megint kegye-
letes tisztelettel adózik a főgimn. ifjuság
meghalt tanárai emlékének. A piarista sir-
boltnál délután 3 óraker a főgimn. ének-
kar gyászénekeket ad elő. Banelly Ferenc
8. o. t. pedig az ifjuság nevében gyász-
beszédet mond. Hazafias kegyelettel adózik
nyganekkor a főgimn. ifjuság elhunyt hő-
seinek emlékének. Itt beszédet Bánekovich
János 8. o. t. tart, az énekkar pedig a
Himnuszot, a Szózatot s két alkalmi gyász-
éneket ad elő.

Mi lesz a Rozgonyi-utcai iskolával?

Örömmel regisztráltuk a legutóbb, hogy a
Rozgonyi-utcai iskólából 2 estendő után végre a ka-
tonai kórház kihurokolodott s átadták mihamar ren-
deltetésének — Sajnos azonban még mindig nem
látjuk, hogy a tisztítás megkezdődött volna, mely na-
gyon is ágetően sürős, — annál is inkább, mivel
az Rlsó Magyar által szíveségből átengedett szük-
séghelyiségekben egy a növendők, mint az ott
működő tanítónök egéssége is súlyosan veszélye-
sítve van, amennyiben azokat sem szellőztetni sem
onnét a tanulókat óráközönkint kiseríteni nem lehet,
ami három órai egykorzamban való tanítás mellett
különösen a még fejletlen leánynövendőkkel a leg-
súlyosabb és legveszélyesebb betegségeknek lehet elő-
idézje, mert természeti szüksegek kielőltésére sem
áll alkalmas helyiség rendelkezésükre.

A szülök részéről anjatt már a mult tanévben
is elhangzott panaszok ismét megújulva mind han-
gosabbá válnak és az illetékes körök bizonyára el fog-
nak mindent követni, hogy e zugokból az ott elhe-
lyezett osztályok rendes helyiségeikbe mielőbb át-
hurokolodhassanak.

Részeg orosz foglyok.

Pár napja láttuk, hogy bárom részeg orosz
foglyot kísért a kaszárnyába két öreg népfölkelő. Az
oroszok alig bírtak lábukon megállani, csak szük és
szoros volt nekik az utca, meg a Ösengery- meg a
Sugár-ut is Cifrázták a lépést s közben belekötöttek
a kiserő népfölkelők, akiknek igazán nagy türelemre
volt szükségük, hogy az oro-zokon türelmük fogya
nyomot ne hagyjon. Ugyan az atyuska birodalmában
van-e ilyen dolgok a mi szegény hadifoglyainknak.
Alig hisznek.

Nincs cukor. — Hol a hatóság?

Mert nem cukor, a hotfole kereskedőknél, a
nagyszállitónál, akik könyökgig vajúlnak az ezreke-
ber, amig a k's gyermekes anyák, kiknek férjei a
haretéren véreznak, göticseelő gy.rmekeknek egy
csep tejet s egy darab cukorkát nem juttathatnak a
ugyítóke makacs elzárkózottsága miatt.

Deodávác, Matán s a többi kiskereskedők, kik
vevőiket szánya tehetetlenül állának összeszorított ma-
rakkal dühöngnek s móltán, hogy a nyugtóké ily al-
ternativa elő állithatja öket. De nemkülönben a kö-
zönség is, melynek tagjai a haretereken véreznak s

védelmük eme kufárokat, kik szabadon zsarolják azt a közönséget, de a háboruban amugy is a legtöbbet szenved.

Mint tudjuk a közönség a mai napon egy aláírásos ívvel megfogja keresni az alispáni hivatalt, kikérve segítségét az abnormis uszora megszüntetésére. Nagyon helyesen. Mert ha van eukor tojásért, tengeriért, legyen annak a nyomorult közönségnek is, melynek vérei ott a hátréren véreznék azokért, akik lúthoz szabadon szippolyozták a publikumot s hisznek lúthoz megtorlás nélkül az lúthoz nélkülözök rovására. — Hát hol a hatóság ??? *Hrusus.*

Piaci kép.

— Mindennapos téma a picról beszélni. Nemcsak azért szólnunk róla, mert a mindennapi kenyér szükségére, hiánya mindig ajkunkon van a háború óta, hanem azért is, mert ott igazán sok érdekes kép adódik elő. Jó kiszólásokkal hallunk mind az elárúsító, mind pedig a vevő részéről. Az egyik a maximális itélés híve, a másik minimális ár szorgolója. Az egyik nagyitón át nézi portékáját, a másik a valóságban látja.

— Hogy az alma? kérdi egy vevő pénteken. — 30 fillér darabja! válaszi tojás természetesen öndéret hangján az árúsió.

— Drága! Hiszen csak diónagyságu! Mondja a vevő.

— Persze, talán még görögdiónyé nagyságu almát akarna 30 fillérről, — válaszi tojás feltorlyanva az árúsió.

Mi van a fazékban menyecske?

Az osztrák belügyminiszter elrendelte, hogy hústalan napokon a magánháztartások konyháját is ellenőrizzék. A napokban ezer háziasszonyt ügyeltek meg a rendőrök, akik megkérdezték: mi van a fazékban a menyecske? Sok asszonyt összeirak megbüntetésére, akik a hústalan nap tilalmát nem tartották be.

Mári néni kosara.

Szabadkán a piac Lázárja volt egy kofasszony. Lakotásügyerekkel voltak a vevői. patogatott kukoricát is árult. Aztán elkezdett még más cikkel is spekulálni: tenni-venni, kereskedni. Ez Mári néni, aki egy kosár patogatott kukoricával kezdte valamikor a vásárt, a múlt héten ötvenégyezer koronát vitt a takaréka.

Az erdélyi menekülteknek.

A múraszombati járás áldozatainak közönsége az erdélyi menekültek segítségére gyűjtést indított. — Háromezer korona gyűlt össze, mely összeget bekelte dr. Békassy István főispánnak a azt rendelkezésre bocsátották.

Rendele a menekült tanítók visszatéréséről.

A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint azok a népoktatási tan erök, akiket a miniszter vagy kir. tanfelügyelőnek alkalmaztak idegen tankerületben, állomáshelyüket elfoglalni tartoznak. Amennyiben az illetők nem je lentkeznek, illetményeiket a miniszter az illetékes adóhivatalnál felfüggeszti s ezt csak akkor helyezi hatályon kívül, ha a késői jelentkezést 15 napon belül alapos okkal igazolni tudják.

Szőlőbirtokfeladás.

A badacsonyi szőlők gyöngye, mely a nőhai Boggyay István örökösének tulajdonát képezte, gárdát cserélte A 16 magyar hold nagyságu szőlőt nyilvá-

nos árverésen múlt héten, szombaton eladták 170.000 koronáért A birtokot Bezerődj Imre alsópátkói nagybérlő vette meg.

Elhalasztott befizetés.

A nagykanizsai takarékpénztár által alapított „*Önsegélyező Szövetkezet*”-nél a november hó 1-ére (szerdára) eső befizetések az ünnep miatt, november hó 3-án azaz: pénteken d. e. lesznek megtartva

Nyesik a közös laktanya udvarán a fákat

de nincs köszönet benne Azok a barátságosan bólogató, leveleiket alig lehullató dús lombu vadgesztenye fák, mint megcsontított karu és lábú hallottak nyugtogatják ég felé lenyissált tönkjeiket — Nem tudjuk kinek az iniciatívájából történt a tömeggyilkolás, de fájó szívvel látjuk a kontármunkát, melynek a dús lombozatú fák valószínű áldozatul esnek — Hogy miért történik ez, szinte megmagyarázhatatlan. Hiszen tudomásuk szerint ehhez csak a város hatóságának lenne joga, ki azt mindenesetre kérésével végeztette volna el. Mert ha a lenyissált tetemes mennyiségű, szinte ölfélszámba menő fára szüksége is van a betelepített katonaságnak, azért oly csúffá még sem kellett volna tenni azokat a szépen fejlett dús lombu fákat s tán valakit meg is kellett volna kérdeni, hogy megtörténhetik e kontár munka vagy sem?

Avagy nálunk minden szabadon törölhető, nincs semminek gazdája? S a város hatóságának nincs ehhez semmi szava?

A sírok kivilágítása elmarad

Szép és kegyeletos szokás halottak napjának előestéjén a sírhantoknak kivilágítása, mégis tekintettel a világitó anyagoknak a háboru folytán történt megrágulására és nagy hiányára kérjük a közönséget, ezen ősi szokást a mostani nehéz időkben mellőzni sziveskedjék A kegyelet adóját szeretteikkel szemben rökjék le ez alkalommal azzal, hogy a hősi halált halt harcosok föllálitandó síromlékére, adakozzunk,

Megbüntetett szairágrító.

Kaposvári rendőrség Peeslager Józsefnő bontest, mivel a szirnak való szalonatt 7 korona 60 fill. helyett 10 koronáért árúsiotta, három hónapi elzárásra és 100 l korona megbüntetésére ítélte.

Élelmiszter ingyen!

Ebben a mai drága világban, amikor akárhányszor még pénzért se kapni élelmiszert, valóban a kellemes meglepetések netovábbja, ha a szerencse különös kedvezéséből egyszerűen ingyen jut valaki mindenfélre jó élelmiszerekhez. — Ebben a szenzációs nagyszerű újabb meglepetésben részesíti olvasóit a Képes Újság, amely meghonosította azt a pompás ötletet, hogy országos népszereplőség, mulatságos és szórakoztató rejtvenypályáztatának díja gyanánt tekintélyes mennyiségű élelmiszert oszt szét hetenként olvasói között, teljesen ingyen, egyetlen fillérsnyi ráfizetés vagy szállítási díj szedése nélkül. A rejtveny megfejtését mindenki beküldheti és így az élelmiszerekre bárki pályázhat. Ingyen élelmiszerezzel díjazott rejtvenypályáztatái közül az első e heti számban közli a Képes Újság.

A Neptakarékpénztár részvenytársaság

Nagykanizsán

elfogad takarékbetéteket
netto 4% kamatra.

A kamatadót az intézet viseli.

Autójárat Kínában.

— Az új kínai köztársaság elhatározta, hogy autójáratokat létesít. Egy nagy amerikai pénzeszoport, mely ajánlatot tett az új köztársaságnak, már meg is kapta a koncessiót. Pekingben, a közép- és előváros közti utvonalon motoromibus járatot — személy és teherforgalomra — rendez be. Az új amerikai társaság köteles az utvonali megépítésére is. Egyidejűleg Tsehilli vidékén is megkezdik az autójáratok berendezését.

Adakozzunk a vak katonák részére.

A kukorica rekvirálása.

A kormány mindössze huszonegy vármegyében rendelte el a kukorica fölöslegének rekvirálását. A huszonegy vármegye közt szerepelt Zalamegye is.

Takarékoskodás a petróleummal.

Harkányi János báró kereskedelmi miniszter kö rendeletében arra utasította a zalamegyei hatóságokat, hogy szigoruan ellenőrizzék a világitóközből-kereskedőket A készletmennyiséget szigoruan büntetni kell. A világitóközből-kereskedők közzelvilágítási eszközök szabad fordítani, de szigorú intelmet kell kiadni, hogy a közvilágítás berendezések fenntartói a leg-szebb határig takarékoskodjanak. A kereskedők a rendes fogyasztóknak csak redukált mennyiségben adhatnak petróleumot.

Szerkesztői üzenetek.

— Dr. G. Tessék csak más szemmel nézni azt a cikket, akkor nem lát abban semmit sem, ami félreértésre adna alkalmat. Tiszta a tendenciája, tiszteletteljes a kifejezése, mint a hogy meg is érdemli, akiről említést tettünk.

— Z. Gy. Margitta. Intézkedünk Lovelo most jutott el hozzánk Biharországból. Egy kis türellemmel legyen adósnak. Hanzját, szavát szeretnők hallani. Üdv.

— R. R. Tabori posta. Süvit a szál, a golyó, azt irod. Vedd tolladra. Irj róluk, mint eddig is.

— O. J. Nem való mindenkinek a versírás. Önnek — mint a mustra mutatja — legkevésbé sem. Nézen más szórakozás felé. Minket hagyjon ki mulattatásából.

N. E. Tábori posta. Az a beszédes ajak néma lenne? Az az érzéssel teli szív kiszáradt volna? Nem hiszünk a tizenéveses honvéd írójáról, hogy most némán néz az eseményeket.

— K. Helyben Mit kívánunk öntől, azt kérni levelében. Sem prózát, sem verset. Csendet és nyugalmat.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematográfia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyárak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb mozgófilmeket mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. A zenét egy elsőrendű zongoraművész szolgáltatja. — Minden harmadik nap új műsor. — A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vasok munka a pápaválasztás történelmi fejlődésével foglalkozik, amig az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyű stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború leghűbb krónikása, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész hátréin történik, azt minél előnk tárja füstös szőpágyú képkeben. Érdeklősség, művészi nivóval és előkelő írás jellemzi Herceg Ferenc hetilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, előszólásokban és rogyányokban is egyaránt a szépirodalom alapja — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 6 korona. Világ-króniká-vel együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyet-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti heti lapot (szerkesztői Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek gazdagítják ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámat közzéggel küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVAS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és képpel

Napihírek

Közgazdasági rovat

náponkénti szezációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

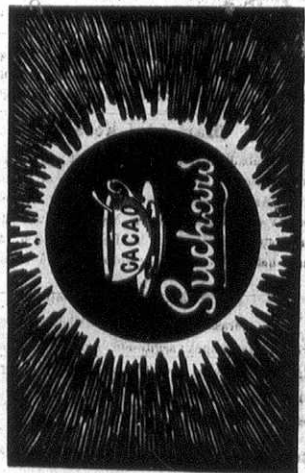
— Aki a világháborút és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetéről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kiadóban megismerkedni napilap keretében értesíteni, azesse elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 32 korona.
Félévre 18 " "
Negyedévre 8 " "
Egy hónapra 2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII. Rákóczi ut 54. szám

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu ívelpapirokban és névjegyekben. Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára. Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.